

Naqqiut

(Siunnersuut 13. august 2019-imeersoq taarserpaa)

(Aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasusanut nassuaatit itisilerneqarput. §§ 1-imut, 3, imm. 2-imut, 13-imut, 14-imut, 25-imut aamma 33-imut aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuaatit itisilerneqarput. Tamatuma saniatigut kukkunersiuinermut erseqqissaanermullu tunngasunik iluarsiisoqarpoq.)

Siunnersummut nassuaatit

Nassuaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqaasiut

1.1. Siunnersummut tunngaviusoq aamma siunertaa pingaardeq

Siunnersuummi matumani siunnerfigineqarpoq, pisortat innuttaasunit pisassarisaminnik akiliisitsisarnerisa nutarterneqarnissaa, peqatigisaanillu akiitsunik ajornartorsiuteqarnermut aammalu siunissami pitsaliuinissamut, suliniuteqarnissaq. Taamaalilluni siunnersuut nunatsinni aningaasaqarnermut iluaqtaassasoq, kisiannili pingaartumik innuttaasunut akilinngitsuukkanik akiitsoqarlutik ajornartorsiuteqavissortunut iluaqtaassasoq, naatsorsuutigineqarpoq. Maannakkut akiitsunik ajornartorsiuteqarnerup annertuujunerani iliuuseqarnissaq, aammalu ertiutinik suliarinninnissamut taarsiullugu akilinngitsuukkanik akiitsoqarnermik ajornartorsiutip sorlaanut iliuuseqarfinginnissaaq, pisariaqartinneqarpoq. Imminut pilersornerulernissamut aammalu nammineernerulernissamut ineriertornissamut, nunatsinni unammilligassat iliuuseqarfingineqarnissaat, ilanngullugulu pisortanut akiitsut akilinngitsuukkat annertusiartuinnalernissannik pitsaliuinissamut suliniuteqarnissaq, apeqqutaavoq.

Innuttaasunut taakkununnga akiliisitsisarfimmik atuutilersitsineq, ataasiakkaanut aningaasaqarnerup aqussinnaalernissaanut aammalu pisortanut aamma namminersorlutik inuussutissarsiortunut allaffissornikkut pisariillisaanissamut, iluaqtaasinnaavoq.

Siunnersuummi matumani akiliisitsisarfik taagorneqartoq Ilanngaassivik, akiligassat akilerneqartarnerinik suliaqarfiusussaq, atuutilersinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Akiligassanik akiliisitsisarneq innuttaasunut pisortanut akilinngitsuukkanik akiitsoqartunut pisussaaffiussaaq. Innuttaasut akilinngitsuukkanik akiitsoqarnermik ajornartorsiuteqanngitsut Ilanngaassivik aqqutigalugu akiligassanik akiliisitsisarnermut nammieq kajumissutsiminnik ilanngutsissinnaapput.

Innuttaasut akiligassanik akiliisitsisarnermi pineqartunut ilaasut, pisortanit akiligassiinerit atuuttut akilinngitsoornissaannut periarfissaqassanngillat. Ataasiakkaat isertitamik siunertanut allanut atornissaannut periarfissaqarnerat annikillisinneqassaaq, kisianni peqatigisaanik innuttaasut aningaasani atorsinnaasaminnik, akiligassat akilerneqareerneranni innuttaasut

aningaasanik minnerpaamik atorsinnaasaminnik peqarnissaat siunnersuummi qulakkeerneqarpoq. Innuttaasunut pineqartunut ilaasunut tamatuma malitsigisaanik pisortanit akiligassiissutit, inuup nammineq akiligassaqarfiiut sanilliullugu, salliuutinneqartussaatinnejassapput. Kisianni pisortat assersuutigalugu inigisamit anisitsisoqarnerani illusimavigallagassamik innersuussinissamut, isumaginninnermut inatsisit naapertorlugit arlalinnik pisussaaffeqarnerat, tassani takuneqarsinnaavoq.

Ilanngaassivik aamma eqaatsumik aaqqiissutissatut, akileraartarnermi iluarsaaqqinnermik ingerlasumik aammalu pisussamik passussiviusussatut, isigineqarpoq.

Akiliisitsiniarnermut suliassaqarfimmi 2018/2019-imi suliassat 300.000-it missaanniippuit ataatsimut katillugit 970. mio. koruunit missaat akilerneqarsimanatik. Innuttaasut 30.000-it missaanniittut Kalaallit Nunaanni minnerpaamik 1-imik akilinngitsuukkamik akitsoqarlutik nalunaarsorsimapput. Akiitsunik akilinngitsuugaqartarnermut ajornartorsiuteqarnermi taamaalilluni nunatsinni innuttaasut affai sinnerlugit pineqartunut ilaapput.

Piffissap ingerlanerani ineriantorneq isigissagaanni, ukiuni kingullerni aningaasat nalingi pitsanngoriartoraluartut aammalu suliffissaaleqisut ikiliartoraluartut, ajoraluartumik annertuumik pitsaanerulersimanngilaq.

Ullumikkut innuttaasunit pisassat akilersinniarnerannut allaffissornikkullu aqunneqarnerannut isumalluutit annertuut atorneqartarput. Pisassat innuttaasunit akilersinniarnissaannut ataasiakkatigut nalilersuineq tunngavigalugu suliani ataasiakkaani tamaginni assigiinngitsunik alloriartoqartariaqartarpoq. Akiitsut ataasiakkaanut ilaqtariinnullu, inooqatigiinnermut aningaasaqarnermullu tunngatillugu, annertuunik nanertuutaasarput. Aningaasakillorneq aamma akitsoqalertarneq, inooqatigiinnikkut arlalinnik sunniuteqarnerlulernermik aarlerinartorsiortitsinerulertarpoq, soorlu inooqatigiinnermi mattussaaneq, inigisamit anisitaaneq, angerlarsimaffeqannginneq, nammineq inuunerup takorloorsinnaajunnaarnera aammalu imigassamik ajornartorsiuteqarneq.

Pisassat annertoorujussuit inuussutissarsiortunut, assersuutigalugu sulisut akissarsiaannik tunniussinngikkallarnerit allaffissornikkut aqutsisussanut, suliakkersuutaapput. Akissarsianik tunniussinngikkallarneq, amerlasuut Kalaallit Nunaanni suliffeqarnermi sivikitsuinnarmik suliffeqartarnerannut pisooqataasoq, naliliisoqarpoq, tassami innuttaasut akissarsiaannik tunniussinngikkallarneq aallartikkaangat suliunnaartartut takuneqartarpoq.

Annertuunik sunniuteqarnerluttartunut inuiaqatigiit unammilligassaqarnerat pineqarpoq.

Innuttaasut akilinngitsuukkanik akitsoqartut akiligassat akilernissaannik ikiorlugit, innuttaasut akiitsuinut akiliisinniartarlugit ersiutit sammiinnarnagit, ajornartorsiutit pitsaaliornissaat, pingaaruteqarpoq.

Peqatigisaanik innuttaasut amerlasuut pisortanut akiitsunik akilinngitsuugaqarsimanngitsut, aammalu aningaasaqarnerminnik isumaginnissinnaasut, akiliisitsisarfimmi siunnersuutigineqartumi pisariaqanngitsumik ilaatinneqannginnissaat, siunertaavoq.

1.2. Inatsimmik piareersaalluni suliaqarneq

Akiitsut akilinngitsuukkat annertusiartuinnarnerisa annikillisinneqarnissaannut suliniuteqarnissaq, inuiaqatigiinni assigiinngitsunit ujartorneqartarpoq. Taamatut kissaateqarneq ilaatigut politikerit tungaanniit Inatsisartuni partiinit aamma Naalakkersuinikkut Ataqatigiissaarisooqatigiinnit (PKG) nunatsinni kommunalbestyrelsinit ilaasortaaffigineqartumit, oqaatigineqartarpoq. Suliniuteqarnerit akiitsut akilinngitsuukkat annertusiartuinnarnerinut pakkersimaarisussat, kommunit aningaasaqarnerannut siunissamilu suliassanik suliarinnittarnerinut qitiulluinnartut, kommunit aamma oqaatigisarpaat.

Siunnersuummi siunertaavoq nunatsinni innuttaasut ilaasa akiitsuisa akilinngitsuukkat annertusiartuinnarnerannik ajornartorsiutinut annertuunut iliuuseqarnissaq aammalu suliniuteqarnerit allat, soorlu akiitsulinnik siunnersuisarneq ukiuni 2-nga janni ingerlareersimalersup, ineriertorteqqinnissaa.

Siunnersuummi akiitsunut akilinngitsuukkanut suliniuteqarneq allangortinneqassasoq siunnerfigineqarpoq, taamaalilluni suliniuteqarneq pingarneq siunissami tassaalissalluni aallaqqaammullu akiitsunik annertusiartortsinissap pinngitsoortinneqarnissaa. Siunnersuut taamaattoq ilaatigut Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Isumalioqatigiissitami 2011-mi sammineqarpoq, taaguuteqartinneqarluni Kiffaq. Ilusiliami Savalimmiuni ilanngaasiinnginnermi akileraarutinut aaqqissuussineq isumassarsiorfigineqarpoq.

Taakkua isumaliutersuutigineqartut tunngavigalugit tunngaviusunut nalunaarusianik aamma teknikkimut allaffisornermullu tunngasortai assigiinngitsut pillugit nalunaarusianik suliaqartoqarpoq. Tamatuma saniatigut tamatumunnga ingiaqatigitillugu akiliisarfip inatsisinut tunngasortai suliarineqarput. Suliaqarneq taanna 2017-imni juunimi Ilanngaassivik pillugu Inatsisartut inatsisissaannut siunnersuutip tusarniaassutigalugu nassiunneqarneranik inerneqarpoq. Kisiannili siunnersuut Inatsisartunut saqqummiunneqanngilaq.

Siunnersuummi matumani siunnersuut 2017-imeersoq, aammalu suliaqarneq aammalu siunnersuummut 2017-imeersumut tusarniaanermut akissuteqaatit il.il. tunngavigineqarput.

Taamaattoq siunnersuut allannguutinik, erseqqissaanernik pisariillisaanernillu arlalinnik imaqarpoq. Siunnersuummut 2017-imeersumut sanilliullugu allannguut pingarnerpaaq tassaavoq, akiligassanik akiliisitsisarneq taamaallaat innuttaasunut akilinngitsuukkanik akiitsoqarlutik ajornartorsiortunut pisussaaffiutinneqarmat. Taamatut allanngortitsinerup malitsigisaanik sunniutaasunik arlalinnik iluarsiisoqarpoq, aammalu innuttaasoq qaqugukkut akiliisitsinermi pineqartunut ilaaliisanersoq maleruagassanik ilanngussisoqarluni.

Tamatuma saniatigut aningaasat pisassarisat qaffanneqarput, taamaalillutik innuttaasut siunnersummi pineqartut isertitaminnit qaffasinnerusunik tunniussivigineqartarnissaat qulakkeerneqarluni.

2. Siunnersummi immikkoortut pingaernerit

Ilanngaassivimmut pingaarnertigut siunertaavoq pisortat akiligassiissutaannik akiliisarnernik pisariillisaanissaq sunniuteqarluarnerulersitsinissarlu. Piffissaq eqqorlugu akiliisalersitsinikkut, innuttaasut pisortanut akiitsuisa akilinngitsuukkat annertusiartornissaannik pinngitsoortsinissap saniatigut, pineqartunut ilaatinneqartunut tunngatillugu akiliutinut sullissiviup pisariitsuutinnissaatalu qulakkeerneqarnissaa, aamma inatsimmi siunertaavoq. Ilanngaassivik taamaalilluni ataasiakkaanut qaammatit tamaasa isertitaminnik aammalu aningaasartuutiminnik pitsaanerusumik paasilernissaannut iluaqutaassaaq.

Ilanngaassivimmut siunnerfiusoq pingarneq tassaanngilaq akiutsut akilinngitsuukkat piovereersut akilersinniarneqarnissaat, kisianni nutaanik akilinngitsuukkanik akiitsoqalertarnerup pinngitsoorneqarnissaa siunnerfigineqarluni. Pitsaaliuinissaq ataasiakkaanut pingaaruteqarpoq, tassami tamanna akiliisarnernik kinguaattoorluni, taamaattumillu tuavisaarinermut akiliuteqartinneqarluni, kingusinaartumik akiliinermi ernialiussat aammalu pisortanut akiutsut amerliartuinnarlutik, pisoqalinnginnissaanut iluaqutaassaaq.

Ilanngaasiinnginnermi aningaasarsialerinerterik ilusiliaq taamaattoq Savalimmunit ilisimaneqarpoq, tassani ukiuni arlalinni iluatsitsiviulluartumik taamaaqataanik periaaseqartoqarsimalluni. Pisortat isertitanit akileraarutnik akiliisitsisarput, kiisalu isertitat aningaasarsisussanut ataasiakkaanut tunniunneqannginneranni pisortat pisassaannik aalajangersimasunik akiliisitsisarlutik. Tulliullugu aningaasarsisussanut ataasiakkaanut isertitat sinneruttut tunniunneqartarput. Ilanngaassivik aallaqqammut akileraarutnik imaqartinneqassanngilaq, kisianni tamatumunnga taarsiullugu akiligassarpassuit ataasiakkaat pisortanit tigusartagaasa, akilerneqartarnissaat isumagineqassaaq. Kalaallit Nunaanni ilusiliaq taamaalilluni Savalimmuni ilanngaasiinnginnermi aningaasarsialereriaaseq allanngortilaarlugu suliaasutut isigineqarsinnaavoq.

Siunnersuut makkuninnga pingaernernik imaqarpoq:

- Innuttaasut aningaasarsianit isertitaat aamma isertitat allat arlallit Ilanngaassivik aqqutigalugu ingerlatinneqartassapput. Tamatuma kingunerisaanik sulisitsisut tamarmik Ilanngaassivik aqqutigalugu aningaasarsianik tunniussisassapput. Pisortanut tunngatillugu innuttaasunut tunniunneqartussat tamarmik Ilanngaassivik aqqutigalugu tunniunneqartassapput. Tamatumani pineqartunut ilaapput assersuutigalugu suliffeerunnermi ikorsiissutit, ilinniagaqarnersiutit utoqqalinersiutillu.

- Innuttaasut Ilanngaassivik aqqutigalugu isertitaat il.il., pineqartoq akiligassanik akiliisitsisarnermi pineqartunut ilaappat imaluunniit ilangutsissimappat, aatsaat akiligassanik akiliisitsinermut atorneqaqqusaapput.
- Akiligassanik akiliisitsisarnermi pineqartunut ilaangngitsunut, isertitanit akiligassat ilanngaatigeqqusaanatik, aningaasarsiat il.il. kontumut innersunneqartumut tunniunneqassapput.
- Akiligassanik akiliisitsisarnermi pineqartunut ilaasunut, aatsaat Ilanngaassivimmi isertitat akiligassat innuttaasup pisortanit tigusimasaasa akilerneqarnerannut atorneqareernerisa kingorna, aningaasarsiat il.il. tunniunneqassapput. Aningaasat sinneruttut innuttaasup kontuanut akilerneqassapput, taamaalillutik aningaasat ulloq aningaasarsivissaq tiguneqarsinnaassallutik.
- Pisortanut akiitsoqaraanni imaluunniit arlalinnik akiitsoqarnermi suliassaqarsimappat, akiligassanik akiliisitsisarnermi pineqartunut ilaasussaatitaasoqassaaq.
- Akiitsoqanngikkaanni akiligassanik akiliisitsisarnermut nammineq kajumissutsimik ilangutsittoqarsinnaavoq imaluunniit ilaajunnaartoqarsinnaalluni.
- Siunnersuummi innuttaasut akiligassanik akiliisarnermi pineqartunut ilaasut tamatigut isertitamik ilaannik tunniussivigineqarnissaat qulakkeerneqarpoq. Taamaalilluni innuttaasup qaammammut 4.000 koruunit annikinnerusunik, aammalu aappariinnut ataatsimut katillugu 6.000 koruunit inornagit, atorsinnaasaqarneranik kinguneqartumik, aallaaviatigut akiligassanik akiliisitsisoqarsinnaanngilaq. Tamatuma saniatigut meeqlanik 18-it inorlugit ukiulinnik angerlarsimaffimmi najugaqartunik najukkamiittoqarpat, aningaasat atorsinnaasat qaffanneqassapput. Tamatuma saniatigut pisuni allani, innarluutillit pineqarpata, aningaasat atorsinnaasat qaffanneqassapput.
- Akiligassaq Ilanngaassivimmi akilersinneqartussatut qaammatit 3-t tikillugit uninngatinneqarsinnaavoq. Innuttaasup qaammammi ataatsimi akiligassaq akilersinnaanngippagu, akiligassaq isertitanit innuttaasup qaammatini tulliuttuni tigusassaannit akilersinneqassaaq. Piffissami tessani akiligassaq Ilanngaassivimmi uninngatinneqassaaq, innuttaasoq ernianik aamma nukingisaarinermut akiliummik akiligassinneqassanani.

Ilanngaassivik pisortanit akiligassiissutinik akiliisalersitsinermut sakkussaavoq. Ilanngaassivik aningaaserivimmi kontumut imaluunniit akiliisarnermut sullissivimmut taartissaanngilaq. Namminersortut pisassarisaat, innuttaasup akiligassai, soorlu oqarasuaammut angallattakkamut pisartagaqarneq, sillimmasiissutit, aningaaserivimmi taarsigassarsiat il.il., Ilanngaassivik aqqutigalugu akilersinniarneqarsinnaanngillat. Aamma namminersortunut inissianik attartortitsisartunut aningaasartuutinut tamanna atuuppoq.

Siunnersuummi siunertaavoq, Ilanngaassivimmut inatsisisigut killissalersuinissap qulakkeernissaa, ilanngullugu oqartussaasut akuusut inissisimanerannut akisussaaffiinillu aalajangersaanissaq. Inatsit suliassaqarfii ilaanni, nalunaarutinik aalajangersaanikkut naammassineqartussanik inatsisisigut immersugassatut, taaneqarsinnaavoq.

Nassuaatini nalinginnaasuni, imarisaa malillugu allatut pisoqartussaasimanngippat, oqaaseq “akiligassaq” oqaatsimut “akileeeqqusissut” assingutillugu atorneqarpoq. Inatsimmi akileeeqqusissut, periaatsitigut pingaaruteqartumik nassuaasoq, atorneqarpoq. Akileeeqqusissut, piffissamut killiliussap iluani akiligassiisumut aningaasanik aalajangersimasunik akiliisoqassasoq, pillugu Ilanngaassivimmut akiligassiisumut ilitsersuutaavoq. Akileeqqusissuteqarnissamut taamaalilluni pisortanit akiligassiisoq piumasaqaateqassasoq piumasaqaataavoq (akiligassiissut).

2.1. Isertitat, Ilanngaassivimmut akilerneqartussat

Siunertaavoq, siunnersummi isertitat innuttaasup tigusartagaasa annertunerpaartaasa pineqartunut ilaatinneqarnissaat. Innuttaasut akiligassaasa ingerlaavartut, isertitanit innuttaasup akissarsiarisassaannit aammalu Ilanngaassivik aqqutigalugu tunniunneqartussanit, akilerneqarsinnaanissaasa qulakkeernissaa, qitiutinneqarpoq.

Tamatuma saniatigut innuttaasumut tunniussinerit tamarmik maleruagassat ataatsit malillugit suliarineqartalernerisa malitsigisaanik sulisitsisunut aamma pisortanut allaffissornikkut annertuumik oqilisaasoqartussaavoq. Allatut iliuuseqarnermi tigusisussaq akilinngitsuukkanik akiitsoqarnersoq taamaannginnersorluunniit apeqquitaalluni, isertitat assigiinngitsumik tunniunneqartalissapput.

Innultaasut isertitaasa Ilanngaassivik aqqutigalugu innersunneqartalernissaannut tamatuma saniatigut siunertaavoq, sulisitsisut aamma aningaaseriviit il.il. aningaasarsianit isertitat il.il. qanoq tunniunneqartarnissaannik misissuillutiik innuttaasoq aalajangersimasoq akiitsunik akilinngitsuugaqarluni ajornartorsiortuunersoq paasisinnaassappassuk, nuanninngitsumik inooqataanermi tusaamanerlutsitsisumik sunniuteqarnissaata pinngitsoortinnissaa.

Siunnersummi isertitat A-t suulluunniit pineqartunut ilaassapput, taakkualu tassaagajupput pisortani aamma suliffeqarfinni namminersortuni atorfearnermit aningaasarsiassat il.il.

Tamatuma saniatigut siunnersummi pisortanit tunniunneqartartut arlallit pineqartunut ilaapput, assersuutigalugu isumaginninnikkut ikorsiissutit, ilinniagaqarnersiutit, utoqqalinersiutit il.il. Soraarnerussutisianut aningaasaateqarfinnit aamma sillimmasiisarfinnit soraarnerussutisiat tunniunneqartartut.

Siunnersummi, aktiaatileqatigiiffinnit aamma piginneqatigiilluni ingerlatseqatigiiffinnit Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqartunit iluanaarutit aamma siulersuisunut aningaasarsiarititassat il.il., pineqartunut ilaassapput. Siunnersummi tunisinerup aningaasartai aalisartut piniartullu aalisakkanik pisaminnillu tunisinerminni tigusagaat, pineqartunut ilaapput.

Siunnersuummi aamma pisortanit inuussutissarsiortunut namminersortunut isertitanik B-nik tunniussinerit pineqartunut ilaapput. Taakkua assersuutigalugu tassaasinnaapput eqqartuussissuserisunut aamma siunnersortinut namminersortutut inuussutissarsiortunut tunniussinerit. Inuinnaat akiligassanik inuussutissarsiortunut namminersortunut akiliisarneri, siunnersuummi pineqartunut ilaatinneqanngillat.

2.2. *Akiligassanik akiliisitsineq*

Isertitat tamarmik Ilanngaassivik aqqutigalugu tunniunneqartartussaagaluartut, innuttaasoq akiliisarfimmi pineqartunut ilaangippat, siunnersuut malillugu akiligassanik akiliisitsequsaanngilaq. Akileraartarnermut ingerlatsivik aalajangiisimanngippat, imaluunniit innuttaasoq nammineerluni ilanngutsissimanngippat, aallaaviatigut akiliisarfimmi pineqartunut ilaassanngilaq.

Innultaasut Ilanngaassivik aqqutigalugu akiliisarfimmi pineqartunut ilaanerisa malitsigisaanik pisortani oqartussanut amerlasuunut aamma pisortat inissiaatileqatigiiffiinut akiligassanik akiliinerit, akiliinernik sullissivinnut assingusoq periaaseq atorlugu ingerlaannaq pisassapput.

Akiliisarfimmi pineqartunut ilaangitsunut, kontumut innersuussaannut isertitaat tunniunneqaannartassapput. Innultaasut taamaallutik ullumikkutut nammineerlutik assersuutigalugu akiliisarnernut sullissivik imaluunniit netbank aqqutigalugu allatut akiligassaminnik akiliinissaq nammineerlutik isumagissavaat. Taamaattoq tamatigut Ilanngaassivik aqqutigalugu akiligassanik akiliisitsinissamut nammineq kajumissutsimik ilannguttoqarsinnaavoq.

Innultaasoq akiliisarfimmi pineqartunut ilaassanersoq Akileraartarnermut ingerlatsivik aalajangiissaq, innultaasoq:

- Pisortanut akilinngitsuukkanik akiitsoqarpat
- Ukiut 5-it kingulliit iluanni pisortanut akiitsunut akilinngitsuukkanut suliat minnerpaamik 3-t tassunga tunngassuteqarsimappata.

Aalajangiinnginnermi innultaasoq attuumassuteqartutut minnerpaamik sapaatit akunnerinik 3-nik piffissalerlugu tusarniaaffigineqassaaq. Innultaasoq taamaalilluni aalajangiinissamut eqqarsaatigineqartumut akerliliissuteqarsinnaavoq.

Tassani inatsimmi tunngavissarititaasut aallaavigalugit inatsimmi pisussaaffiusumik aalajangiineq pineqarpoq. Innultaasup tunngavissarititaasut naammassisimappagit, innultaasoq akiligassanik akiliisitsisarnermi pineqartunut ilaatinneqassasoq aalajangiisoqarsinnaavoq.

Akerliliissuteqarnerit suliassamik suliariinninnermi pingaartinneqarsinnaasut taamaallutik pingaartumik akilinngitsuukkamik akiitsoqarnermut akerliliissuteqarnermut tunngassuteqassapput. Akiitsut akilinngitsuukkat piunerat tunngavilersukkamik nalornissutigineqalersimappat, piumasaqaateqartoqarnersoq aalajangernissaa siunertaralugu, akiligassiisumut akileraartarnermut ingerlatsiviup saaffiginninnissaa pisariaqartussaavoq.

Tamatuma saniatigut innuttaasup suliami pineqartumut tusarniaanermut piffissamut killiliussap iluani akiligassat akilinngitsuukkat akilernerisigut, akiligassanik akiliisitsisarnermi pineqartunut ilaalernissaq pinngitsoorsinnaavaa.

2.3. Aningaasat pisassarisat aamma akiliinerit tulleriinnilersorneqarneri

Innutaasup aningaasarsianit aamma pisortanit ikorsiissutinit isertitaasa piffissat ilaanni akiligassat ilanngutsinneqarsimasut akilernissaannut naammagatik, pisoqarsinnaasarpooq.

Innutaasup isertitaasa ingerlaavartut innutaasup aningaasartuutaannik akiliinissamut naammagatik pisoqalernissaa Ilanngaassiviup pinngitsoortissinnaanngilaa. Taamatut pisoqarnerani, ullumikkut pisartutut pisortanit ikorsiissutit, suliffissaaleqinermi ikorsiissutit, ineqarnermut tapiissutit il.il. atuuttut pillugit, innuttaasoq nammineerluni aallaqqaammut oqartussanut il.il. attuumassuteqartunut saaffiginnittariaqarpoq.

Ilanngaassivimmut pingaaruteqartoq tassaavoq, pisut taamaattut innutaasumut naapertuuttumik iliuuseqarfinginissaannut, peqatigisaanillu pisortanut akiitsut annertusiartuinnarnissaasa pitsaaliornissaannut, naapertuuttumik periaassisssarsisarnissaq.

Akiliisarnermi ajornartorsiulertarneq eqqarsaatigalugu siunnersuut sunniiniutissanik pingasunik imaqarpoq:

1. Aningaasartat minnerpaaffissaat pillugit maleruagassat
2. Akiligassiissutinik pingarnersiuineq
3. Qaammatini 3-ni akiliinissamut killissaliinissaq

Aningaasat atorsinnaasat pillugit maleruagassat

Aallaqqaasiullugu nassuiarneqartutut siunnersuutigineqarpoq, innutaasup qaammatit tamaasa imaluunniit ulla 14-ikkaarlugit isertitaminit tigusartagassaanik, siunnersummi aningaasartat minnerpaaffilerlugit killissaliussamik aalajangersaasoqassasoq. Siunertaavoq innutaasup isertitaminit annertunerpaaq, nerisassarsinissamut aamma aningaasartuuteqarfingisaminut naammaannartumik angerlarsimaffeqarnissamut pisariaqartut, tigusassagai.

Atorsinnaasat aningaasartaannut meeqqat 18-t inorlugit ukiullit angerlarsimaffimi najugaqartut amerlassusaat, kiisalu innuttaasoq katissimanersoq, apeqquataassaaq.

Aningaasat atorsinnaasat ima isigineqassapput siunnersuut inuit ataasiakkaat ullumikkut sanilliullugu qaffasinnerusumik appasinnerusumilluunniit akiligassarsisinneqarnissaannik kinguneqassanngimmat. Akiligassat ataasiakkaat tigusaat tassaagajussapput sullississutinut innutaasup nammineq aqutaanut toqqagaanulluunniit akiligassat, assersuutigalugu ineqarnermut akiliut, innaallagiaq, imeq kiassarnerlu, biilit oqimaassusiannut akitsuut il.il. aammalu innutaasup pisortanut akiligassai, soorlu akileraarutit aamma meeqqanut tapit.

Takussutissiaq:

	Meeqjanik angerlarsimaffimmi najugaqartoqanngitsoq	Meeraq angerlarsimaffimmi najugaqartoq 1	Meeqqat angerlarsimaffimmi najugaqartut 2
Kisimiittoq	4.000	5.600	7.200
Aappariit	6.000	7.600	9.200

Ilinniagaqartut aningaasat atorsinnaasaat qaammammut 2.500 kr.-nut appartinneqassasut siunnersuutigineqarpoq. Meeqqamut angerlarsimaffimmi najugaqartumut ataatsimut aningaasat 1.600 kr.-nik qaffanneqassapput. Ilinniagaqartut aningaasat atorsinnaasaasa annikillisinneqarnissaannik siunnersuuteqarnermi tunngavigineqarpoq ilinniagaqartut ilinniarnersiutiinnarnik pissarsiaqartut ukiuni ilinniarfigisaminni isertitaat appasinnerusarmata, taamaattumik aningaasat atorsinnaasaat qaffasinnerulissappata akiligassat akilinngitsuukkat annertoorujussuanngornerannik malitseqariaannaalluni.

Ilinniagaqartut appasinnerusumik isertitaqarnermikkut akiligassaat annikinnerusarput kiisalu ilinniartut ineqarfian il.il. akikitsumik najugaqarsinnaallutik. Ilinniagaqartoq 18-it sinnerlugit ukiulik assersuutigalugu qaammammut 4.700 kr.-nik ullumikkut ilinniagaqarnersiutisisarpoq. Aningaasat atorsinnaasat kisermaap pissarsiarisartagaatut amerlassusilerneqarpata tamatuma kingunerissavaa ilinniagaqartup pisortanut akiligassaminut taamaallaat 700 kr.-t atorsinnaassammag. Taakku ilinniartut ineqarfianneqarnermikkut akiliuummut naammannavianngillat, taamaattumillu ilinniagaqartup assigiinngissut nammineq akilinngippagu tamanna akiligassatigut kinguaattooruteqarnermik nassataqassalluni.

Innuttaasup isertitai aningaasartat atorsinnaasanit aalajangersarneqartunit annikinneruppata, isertitaviusut kisimik tunniunneqassapput. Siunnersuut taamaalilluni aningaasanik atorsinnaasanik tunniussivigineqarsinnaatitaanermik malitseqassanngilaq.

Tamatuma saniatigut siunnersuutigineqarpoq katissimasut il.il., aningaasat atorsinnaasat apparisamut nuunneqarnissaat pillugu qinnuteqarsinnaassasut. Taanna assersuutigalugu tassaasinnaavoq inuk angerlarsimaannartoq isertitaqanngitsoq, taamaattumillu aningaasanik atorsinnaasanik periarfissaqarnermik atuisinnaanngitsoq.

Aningaasat atorsinnaasat akigititassatut siunnersuutigineqartut tunngavigalugit aammalu CPR-imik nalunaarsuiffimmi paassisutissat aallaavigalugit ingerlaannartumik aalajangersarneqartassapput. Taamaalilluni aningaasat atorsinnaasat ataasiakkaatigut

nalilersuineq aallaavigalugu pisassanngilaq. Taamaattoq innuttaasup aningaasat atorsinnaasai qaffanneqassasut kommunalbestyrelsi aalajangersinnaavoq, assersuutigalugu innarluutillit pineqarpata. Aningaasat atorsinnaasat qaffannissaannut suut periarfissiisinjaanersut pillugu maleduagassanik erseqqinersunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput, ilanggullugit akigititat pillugit.

Tamatuma saniatigut aningaasanut atorsinnaasanut akigititat inuiaqatigiinni nalinginnaasumik aningaasarsiat inerartornerannut malinnaatinneqarnissaat qulakkeerniarlugu, akigititat ukiumoortumik Naatsorsueqqissaartarfiup akigititanik iluarsiinermut naleqqersuutai malillugit iluarsineqartassapput.

Akiligassiissutinik pingaarnersiuinerit

Innultaasoq akiligassat Ilanngaassivimmi ilanggutsinnejarsimasut ilaannik, kisianni tamarmiunngitsunut, akiliinissamut naammattunik akissaqarpat, akiligassat sorliit isertitanit akiliutaasussanit akilerneqassanersut isummerfigissallugu pingaaruteqarpoq.

Siunnersuutigineqarpoq akiligassat pingaaernersiornejarnissaat inatsimmi aalajangersarneqassasoq, aammalu tulleriinnlersuinermut tassunga, akiligassat suut nalinginnaasumik isigalugit ulluinnarni inuuniarnerup ingerlatinnissaanut pingaaernerpaatut oqaatigineqarsinnaanersut, aallaavagineqartassasoq. Aalajangersimasumik pingaaernersiuinermi pingaaernertut malitassat imaapput:

- Ineqarnermut akiliut imaluunniit ilinniartut inaannik attartornermut akiliut.
- Innaallagissamut, imermut kiassarnermullu akiligassaq.
- Ulluunerani paaqqinnittarfimmuinneq.
- Inuuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartaq.
- Eqqaavilerinermut akiligassaq.
- Meeqqanut akilersuutit.
- Ilinniarnermi taarsigassarsianik utertillugit akiliineq.
- Kommunimit tunniunneqartut pillugit akiliinerit.
- Akileraarutinut akitsuutinullu piumasaqaatit allat.

Taamaattoq akileraarutaagallartut, soorlu akileraarutit B-t, akileraarutit inuiaqatigiinnik napatitsinissamut qitiulluinnartut, isiginninneq aallaavigalugu akiligassanit siulliullugit akilerneqassapput.

Akiligassap suussusaata/akiligassiisup pingaaernersiuinermut allattuiffimmi allassimanera isumaqanngilaq akiligassaq aalajangersimasoq taanna imaluunniit akiligassiisoq Ilanngaassivik aqqutigalugu akilersitsisinjaasoq. Akiligassiisoq akiliisarfikkortumik akiliisitsisinjaanersoq immikkoortoq 2.6-imi nassuiarneqarpoq.

Siunnersuutigineqarpoq akiligassiissutit pingaaernersiornejartarnerannut maleduagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqassasut,

taamaalilluni tamanna pisariaqartinneqarpat pingaarnersiuinissaq annertunerusumik nassuaqqinnejarsinnaalluni.

Qaammatini 3-ni akiliinissamut killiliisarneq

Siunnersuutigineqarpoq akiligassat qaammatit 3-t angullugit Ilanngaassivimmi akiligassatut uninngatinnejartassasut. Aningasat innuttaasup piffissami tassani tigusassai, akiligassat akilernissaannut atorneqarsinnaapput. Akiligassat akilerneqartussatut Ilanngaassivimiittut, tassaanngillat akiitsut akilerneqanngitsut, akilersinniarneqartussanngortut.

Inatsisit atuuttut

Inatsisit atuuttut malillugit akiligassiissutinut amerlanerpaanut akiliinissamut piffissamut killiliussaq amerlanertigut ullut 14-init ullut 30-t tikillugit pisassaaq. Tamatuma kingorna akiligassiisoq nukingisaarummik nassiusisinnavaavoq aammalu pisut ilaanni nukingisaarinermut akiliuteqartitsisoqartarpoq. Pisut ilaanni aammattaaq akiligassiissummut ernialiisoqarsinnaavoq.

Pisut ilaanni innuttaasoq – ilimasaarereernikkut – pisortanit pisassanik pissarsinngitsoorsinnaavoq, assersuutigalugu ulluunerani paaqqinnittarfimmi inissaq, innaallagissamik, imermik kiassarnermillu pilersuineq, aammalu kingusinaarluni akiliinermi inigisamit anisitaasoqarsinnaavoq. Pisuni amerlasuuni akiligassiissut piffissaq eqqorlugu akilerneqanngitsoq, piffissamut killiliussap kingorna qitiusumi akiliisitsiniarnermut oqartussami akilersinniarneqartussanngortinnejarsinnaavoq.

Siunnersuut

Qaammatini 3-ni siunnersuutigineqartuni akiligassiisup sumiginnaanermut piginnaatitaanini atorlugit, isumaqatigiissut atuuttoq imaluunniit inatsisinut tunngasut malillugit akiligassiissummut pineqartumut atuuttut, akiligassiisup atorsinnaasarluani atuutsissinnaanngilai. Akiligassiisup taamaalilluni inuk attartugaaniit anisissinnaanngilaa, innaallagissamik pilersuineq unitsissinnaanagu il.il. Taamaaqataanik akiligassiisoq piffissami tassani nukingisaarinermut akiliummik akiliisitsisinnaassanngilaq. Qaammatini 3-ni piffissaliineq innuttaasunut tuavisaarinermut akiliutit ikinnerulernerannik malitseqassasoq naatsorsuutigineqarpoq, tamannalu innuttaasut sipaaruteqarnerannik kinguneqarsinnaavoq.

Qaammatinik 3-nik maleruagassiinermi siunertaavoq innuttaasup akiligassaminik akiliinissamut piffissaqartinnissaata qulakkeerneqarnissaa. Akiligassat piffissami tassani i Ilanngaassivimmi uninngatinnejartassapput aammalu isertitanit innuttaasup Ilanngaassivik aqqtigalugu tigusassaannit akilersinniarneqassallutik.

Innultaasup taamaalilluni sivisunerusumik akiliinissamut piffissalerneqarnini iluaqtigissavaa. Akiligassiisup innultaasup sivisunerusumik akiliinissamut piffissalerneqarnera akuerisariaqarpaa, kisianni paarlattuanik innultaasup isertitaasa tamarluinnangajammik Ilanngaassivik aqqtigalugu tunniunnejartussaaneranni, akiliutissap tigunissaa

ilimanaateqarnerulissalluni. Innuttaasoq qaammatit pingasut qaangiunneranni suli akiligassat akilernissaannut naammaattunik isertitaqanngippat, taakkua akiliisitsiniartarneq aamma pisortanut akiitsunik akilinngitsuugaqalertarnerup pitsaaliorneqarnissaa pillugu eqqartuussisarnermut inatsit aamma Inatsisartut inatsisaat malillugu akiliisitsiniartarfimmum ingerlatinneqassaaq.

Taamaattoq akiliinissamut killissaliussaq akiligassiissutinut inuussutissarsiorluni ingerlatanut tunngassuteqartunut ullunut 30-nut aalajangiunneqarsinnaavoq. Innuttaasoq assersuutigalugu sanasutut suliffeqarfimmik kisimiilluni suliffeqarfiusumik ingerlatsippat, innaallagissamut akiligassap, pilersuinermut ingerlatseqatigiiffiup sumiginnaanermut piginnaatitaanerminik atuisinnaalernissaanut, qaammatit pingasut Ilanngaassivimmiissinnaanissaa, naleqqutinngilaq. Tamanna tamatuma saniatigut inuussutissarsiornermi akiitsut akilinngitsuukkat annertunerulerannik malitseqarsinnaassaaq.

2.4. Atuisut isersinnaanerat aamma paasissutissiineq

Internetikkut Ilanngaassivik nittartagaq, maannakkut siusinnerusukkullu aningaasarsiat tunniunneqartut aammalu akiligassat utaqqisut aamma akileriikkat pillugit paasissutissaqartoq, pilersinneqassaaq.

Akiliummik kortimik aammalu girokortimik pisortanit akiligassiisunit assigiinngitsunit tigusaqarnissamut taarsiullugu, paasissutissat internetikkut nittartakkami aammalu qaammatikkaartumik naatsorsukkani ataatsimoortinnejartassapput.

2.5. Akiliisussaatitaasut

Siunnersuutip malitsigisaanik sulisitsisut il.il. aningaasarsianik allanillu isertitanik innuttaasunut Ilanngaassivimmut akiliisarnissamut pisussaaffeqarput. Pisortat kiisalu pisortani suliffeqarfiit arlallit, aammataaq Ilanngaassivik aqqutigalugu innuttaasunut aningaasanik attuumassuteqartunik tunniussinissamut pisussaaffeqassapput, tassanngaaniillu aningaasat ataasiakkaanut tunniunneqartassallutik.

Akiliineq kontumut nuussineq atorlugu pissaaq aammalu kina aningaasarsianik tunniussivigineqarniarnersoq il.il. paasissutissanik elektroniskiusunik imaqassalluni.

Siunnersuummi akileraarutinik A-nik ilanngaassisarnermut akiliuteqartarnermullu maleruagassani, aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni aamma akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni maleruagassiivigineqartuni, allanngortitsisoqanngilaq.

2.6. Akiligassiisut

Siunnersuummi kalaallit oqartussaasui aamma ingerlatseqatigiiffiit aalajangersimasut siunnersuummi allattorneqartut, Ilanngaassivik aqqutigalugu akiligassanik akilisitsisinnaassapput.

Siunnersuutigineqarpoq, akiligassat sorliit akilersinneqartassanersut aammalu pisortani oqartussat sorliit Ilanngaassivik aqqutigalugu akiligassanik akiliisitsisinnaanersut, pillugu maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqassasut.

Aammattaaq siunnersuutigineqarpoq, pisortani inissiaatileqatigiiffit, assersuutigalugu INI A/S, Ilanngaassivik aqqutigalugu akiliisitsisinnaassasut pillugu maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut pisinnaatinneqassasut. Ingerlatseqatigiiffit akiliisitsisinnaasut, ingerlatseqatigiiffit allat inuinnarnut inatsisitigut aaqqissuussaasut, ilaatiplerlugu pineqartunut ilaasut annertusitinnejarnissaannut, inatsisink allanngortitsinissaq pisariaqartussaavoq, aamma taakkua Namminersorlutik Oqartussanit pigineqarluarpataluunniit imaluunniit kommuninit pigineqarluarpataluunniit. Assersuutigalugu Tele Greenland A/S Ilanngaassivik aqqutigalugu akiligassanik akiliisitsisinnaassappat, inatsisink allanngortitsinissaq pisariaqartussaavoq.

Akileeqqusissummut piumasaqaatit

Inatsisit atuuttut

Akiligassiisut tassaasinnaapput pisortat innuttaasumut aningaasanik assigiinngitsunik arlalinnik piumasaqaateqartut. Assersuutigalugu tassaasinnaavoq inatsit malillugu imaluunniit naapertorlugu piumasaqaat, assersuutigalugu akileraarutit, akitsuutit, akiliutit. Aamma tassaasinnaavoq innuttaasup pisortanit ikorsiissutinik tigusisarnerata malitsigisaanik piumasaqaatit, assersuutigalugu ineqarnermut akiliut, ulluunerani paaqqinnittarfimmiititsineq, innaallagiaqarneq, imeqarneq kiassarnerlu. Pisuni taakkunani piumasaqaatit inatsisini, imaluunniit atuusumut isumaqatigiissummi, soorlu tunisinermut pilersuinermullu piumasaqaatit il.il., maleruagassiivigineqartuugajupput. Tamatuma saniatigut tassaasinnaapput piumasaqaatit, assersuutigalugu eqqartuussivimmi aalajangersagaasut, soorlu isumaqatigiissuteqarnerup avataani taarsiissutisiat. Akiligassiissutinut assigiinngitsunut taakkununnga tamanut tunngatillugu maleruagassat assigiinngitsut atuuttarput, assersuutigalugu akiligassiissut tunniunneqartussanngorlugu kimut akilerneqarsinnaanersoq, akiliinissamut piffissamut killiliussat aamma sumiginnaanermi piginnaatitaaffit, akiligassiisup atorsinnaasai.

Siunnersuut

Akiligassaq Ilanngaassivimmut ilangunneqassappata, akiligassamut Inatsisartut inatsisaat manna aammalu maleruagassat il.il. taanna naapertorlugu aalajangersagaasut malillugit akiliinissamut piffissamut killiliussat pillugit piumasaqaatit naammassineqarsimassapput.

Innuttaasup akiligassaa akileeqqusissutit elektroniskimik Ilanngaassivimmut nassiunneqassaaq, taanna aningaasartat akilerneqassasut, kiisalu aningaasartat sumut tunngassuteqarnersut il.il. nassuaat pillugit Ilanngaassivimmi periaatsimut ilitsersuissutaalluni.

Siunnersuutip atuutilernerani, siunissami pisortanut akiligassat tamarmik akiligassanngornissaat kingusinnerpaamik ullunik 10-nik sioqqullugu nassiunneqassapput. Akiligassat akiliinissamut piffissamut killiliussanut piumasaqaatinik naammassinninngitsut Ilanngaassivik aqqutigalugu akiligassatut ilangunneqarsinnaamngillat. Tamatumani siunertaavooq innuttaasut akiligassamut qisuariarnissaannut naleqquttumik piffissaqartinneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa.

Tamatuma saniatigut, ilaatigut akiligassaq sumut tunngassuteqarnersoq innuttaasumit takuneqarsinnaanissa eqqarsaatigalugu, kiisalu paassisutissanik suliarinninnissaq Ilanngaassivimmi periaatsimi pisussaq eqqarsaatigalugu, akiligassat qanoq nassiunneqartassanersut aammalu akiligassat pisortanit akiligassiissutigineqartut assigiissaarnissaat siunertaralugu, siunnersuut naapertorlugu akiligassap imarisaannut il.il. piumasaqaatinik arlalinnik aalajangersaasoqarsinnaassaaq. Akiligassiissummi ilaatigut allassimassapput aningaasartai, akiligassaqarfiup aamma akiligassaqartup aqqa kiisalu akiliinissaq pillugu paasissutissat, taamaalilluni innuttaasup paatsuugassaanngitsumik akiliinissaq suussusersisinaassallugu.

Tamatuma saniatigut Ilanngaassiviup akiligassiisunit atorneqarneranut aalajangersakkani piumasaqaatit Ilanngaassivik aqqutigalugu akiligassiisut akiliisitsisinnaanissaminnt naammassisimasassaat allat Akileraartarnermut ingerlatsiviup aalajangersarsinnaavai. Tamanna assersuutigalugu tassaasinnaavoq akiligassiisup aaqqissuussaaneranut, ingerlatsinermini periaasiinut, suleriaasiinut periaasaannullu piumasaqaatit, akileeqqusissutit il.il. kukkuneqarsinnaanerisa aarlerinaateqarneranik annikillisitsisussat.

2.7. Akiitsunik akiliisitsiniarnermut tunngasut

Siunnersummi akiliisitsiniartarnermut suliassaqarfimmi maleruagassat allanngortinneqanngillat. Akiitsunik akiliisitsiniartarneq suli Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisarnermik Inatsimmut, pisortanut akiitsut akilersinniarneqartarnerat pinaveersaartinneqarnissaallu pillugit Inatsisartut inatsisaanni aamma akileraaruserinertermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni maleruagassaqartinneqassaaq.

Siunnersuutip malitsigisaanik akiitsunik akiliisitsiniarnissamut akiliisitsiniarnermut oqartussap piginnaatitaaffiinik annertusititsisoqanngilaq annikillisitsisoqaraniluunniit.

Akiliisitsiniartarnermut oqartussaq ullumikkutut innutaasup pigisaanni nalilinni akiligassai taarsertinneqarsinnaassapput. Kisianni Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 619 naapertorlugu aningaasartani arlalinni inuup pisinnaatitaasup saniatigut allanut tunniunneqassasut piumasaqaatigineqarsinnaanngitsuni akiliisitsiniartarnermut oqartussaq (aamma eqqartuussummik naammassinnitsinissamut oqartussat allat) akiligassanik taarsertitsiniaasinnaassanngilaq. Tassani assersuutigalugu ilaapput soraarnerussutisiani piumasaqaatit aammalu aningaasarsiani imaluunniit akissarsiassani suli tunniunneqanngitsuni

piumasaqaatit. Tamanna taakkua Ilanngaassivik aqqutigalugu pissanersut apeqqutaanani atuutissaaq.

Akiliisitsiniartarnermut oqartussaq Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 625 aamma pisortanut akiitsut akilersinniarneqartarnerat pinaveersaartinneqarnissaallu pillugit Inatsisartut inatsisaanni maleruagassat malillugit suli akissarsianik il.il. tunniussinngikkallarsinnaassaaq (akissarsianik tunniussinngikkallarnissamik).

Akissarsianik tunniussinngikkallarnissamut aamma akiligassat taarsertinnissaannut ilaatigut innuttaasoq aammalu pineqartup inoqu tai annikitsumik inuuniutissaqarnissaannut naammattumik aningaasaateqartinneqarnersut (pisariaqartitsineq aallaavigalugu) ataasiakkaatigut nalilersuinissaq pisariaqarpoq. Nalilersuinermi ilaatigut innuttaasup aammalu pineqartup inoquaasa pisortanut aamma namminersortunut akiligassaqarfinnut akiligassanik ingerlaavartumik akiliisinnaanissa sillimaffigineqassaaq. Taamaattumik innuttaasoq siunnersut manna malillugu aningaasanit atorsinnaasanit annikinnerusunik annertunerusunilluunniit aningaasartalinnik pissaqartinneqartariaqartoq, pisariaqartitsineq aallaavigalugu nalilersuineq kinguneqarsinnaavoq. Assigiinngissutaasunut maleruagassat assigiinngitsunik siunertaqarnerat pissutaatinneqarsinnaavoq. Pinngitsaaliissummik akiliisitsiniartarneq pillugu maleruagassanni suliassani ataasiakkaani tamaginni ataasiakkaatigut suliassanik suliarinnitarneq aallaavigineqartartoq, siunnersummi matumani innuttaasut ataasiakkaat ataasiakkaatigut atugaannik suliassamik aalajangersimasumik suliarinnigani, ingerlaavartumik sapinngisamik akiliisitsisarnissaq pillugu maleruagassanik atuutsitsiniartoqarpoq.

Ullumikkut pisartutut innuttaasut aamma akiliisitsiniarnermut oqartussat akiitsut akilersorneqarnissaat pillugu akiliisarnissamut isumaqatigiissuteqarsinnaassapput.

Akissarsianik tunniussinngikkallarnissaq aamma akiliisarnissamut isumaqatigiissutit Ilanngaassivik aqqutigalugu akilersinniarneqarsinnaassapput. Nassuiarneqartutut akissarsianik tunniussinngikkallarnissamut ilaatigut tamatumunnga inatsimmi tunngavissaqarnissaq, kiisalu akiliisitsiniarnermut oqartussami ataasiakkaatigut suliassanik suliarinninnissaq aalajangiinissarlu, pisariaqartussaapput. Akiliisarnissamut isumaqatigiissuteqarnermi, akiligassaqartup aamma akiliisitsiniarnermut oqartussap akiitsunik akilersuinissaq pillugu isumaqatigiissuteqarsimanissaq, pisariaqarpoq.

Akissarsianik tunniussinngikkallartarnerit aamma akiliisarnissamut isumaqatigiissutit Ilanngaassivik aqqutigalugu akilersinneqartalerpata, sulisitsisunut allaffissornikkut oqilisaataassaaq, tassami taakkua taakkuninnga allaffissornikkut aqutsiunnaassammata. Innuttaasunut tamatuma saniatigut, sulisitsisut pisortanut akiitsoqartut ilisimasaqarunnaarpata, inuttut inuunerup pitsaanerusumik illersorneqarneranik kinguneqassaaq.

2.8. Akiligassanut akerliliissuteqartarneq aamma naammagittaalliorsinnaaneq il.il.

Siunnersuut imminermini akiligassiisunut tunngatillugu sunniuteqanngilaq. Innuttaasoq akiligassamut imaluunniit akiligassap aningaasartaannut isumaqataanngikkuni, innuttaasoq oqartussamut imaluunniit pisortat suliffeqarfiannut akiligassiisimasumut naammagittaalliussaaq.

Aningaaserivimmi akiliisarnernut sullissiviit paarlattuanik innuttaasup kisimi akileeqqusissutit Ilanngaassivimmittut akilerumanngissinnaanngilai. Taamatut perarfissaqarneq atornerluinissamut nutaanik perarfissaqalernernik aammalu akiitsunik annertusiartortitsilernermik kinguneqartussaavoq.

Taamaattoqarneranni pisortani oqartussaasut, suliffeqarfiit aamma ingerlatseqatigiiffiit Ilanngaassivimmi periaatsimut akileeqqusissutinik nassiusisinnaasut, annertuumik akisussaaffeqarput.

Akileeqqusissut kukkuneqartoq Ilanngaassivimmut nassiunneqarsimappat, akiligassiisoq kukkunerup paasinissaanut iluarsinissaanullu qaninnerpaassaaq. Akileeqqusissut kukkuneqartoq assersuutigalugu naqtsinerlunnermik imaluunniit akiligassap akiliisussamut il.il. kukkusumut ingerlatinneqarsimaneranik, peqquteqarsinnaavoq. Taamaattumik siunnersuutigineqarpoq akiligassiisup akerliliissuteqareernerup kingorna akiligassaq kukkuneqarnersoq nalilersortassagaat. Akiligassaq kukkuneqarpat, imaluunniit akiligassaq eqortuunersoq akiligassiisoq nalornissuteqarpat, akiligassiisup akileeqqusissut Ilanngaassivimmit peeqqussavaa. Akiliineq ingerlanneqareersimappat, aningaasat innuttaasumut utertinneqassapput.

Taamaaqataanik innuttaasut akiligassiisummut pineqartumut inatsisit il.il. malillugit naammagittaalliorsinnaaneq perarfissariinnassavaat. Assersuutigalugu tassaasinnaavoq ineqarneq pillugu naammagittaalliuuteqartarfimmut imaluunniit Naalakkersuisoqarfimmut naammagittaalliorqarsinnaasoq.

Akileraartarnermut ingerlatsiviup innuttaasumit aamma suliffeqarfinit Ilanngaassivimmi periaatsip atuuffiinut aamma ingerlanneqarneranut saaffiginnissutit aamma naammagittaalliuutit suliarisinnaavai. Aallaaviatigut siunnersuummi akileraartarnermut ingerlatsivik akileeqqusissutinik tigusiumannginnissamut imaluunniit taamaatitsinissamut piginnaatitaaffilerneqanngilaq. Aallaaviusumut tassunga ilaatinneqanngitsut tassaapput, akileeqqusinerit ersarissumik eqqunngitsut pillugit siunnersuummi aalajangersakkat, kiisalu akileeqqusissutit akileraartarnermut ingerlatsivimmit namminermeersut. Innuttaasoq akileeqqusissut pillugu akileraartarnermut ingerlatsivimmut saaffiginnippat, akileraartarnermut ingerlatsiviup innuttaasoq oqartussamut imaluunniit suliffeqarfimmut taassuminnga nassiussisimasumut attaveqarnissaanik innersuuttussaassavaa.

2.9 Oqartussamut tunngasut

Siunnersuutigineqarpoq Ilanngaassivimmut qitiusumi oqartussaq tassaassasoq akileraartarnermut ingerlatsivik. Akileraartarnermut ingerlatsivik periaatsimik pilersitsinissamut akisussaassaaq, tulliullugulu ingerlatsinikkut akisussaasuussalluni.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik Naalakkersuisut sinnerlugit, akileraartarnermut ingerlatsiviup Ilanngaassivimmik ingerlatsineranut nakkutilliinermut oqartussaasuuvvoq.

Naalakkersuisut nalunaarutinngorlugu pissutsit arlallit pillugit maleruagassanik aalajangersaanissamut inatsimmi piginnaatinneqarput, ilanngullugit akiligasiissutinik pingaarnersiuisarneq, ingerlaannaq tunniussisarneq il.il.

Siunnersuutigineqarpoq kommunit Ilanngaassiviup atorneqarnera pillugu innuttaasunut sullissinissamut pisussaaffeqassasut. Tamatumunnga pissutaavvoq kommunit illoqarfinni nunaqarfinnilu najuunnerat. Kommunit assersuutigalugu innuttaasut Ilanngaassivik-nittartakkamut isernissamut ikiorsinnaavaat, innuttaasut Ilanngaassiviup atornissaanut ikiorsinnaavaat, kiisalu naammagittaalliornissamut periarfissat pillugit siunnersuisinnaallutik.

Naatsorsuutigineqarpoq Ilanngaassivimmut IT-mik aaqqiissutissamik ineriaortitsinissamut suliassaq neqeroortitsivigineqassasoq. Aammattaaq Ilanngaassivimmut ingerlatsinikkut suliassap suliffeqarfinnut namminersortunut ataatsimut arlalinnulluunniit neqeroortitsivigineqarnissaa pisariaqarsinnaavoq.

Siunnersummi akileraartarnermut ingerlatsivik akileeqqusissutit imarisannut teknikkikut piumasaqaatinik nassuaassutinillu erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut piginnaatinneqarpoq, ilanngullugit akileeqqusissut (akiligassaaq) paassisutissanik sunik imaqassanersoq, ilusaanut teknikkikut piumasaqaatit, nassiussinissamut piffissatigut piumasaqaatit, akiliinissamut killissaliussaq il.il. Akileeqqusissutit tamarmik elektroniskimik Ilanngaassivimmut nassiunneqartassapput.

Tamatuma saniatigut sulisitsisut ilanngaasiinnginnermi aningaasarsiassanik akiliisarneri qanoq pisassanersut, kiisalu paasissutissat suut ilanngullugit nassiunneqartassanersut pillugit piumasaqaatinik akileraartarnermut ingerlatsivik aalajangersaassaaq.

Akileeqqusissutit piumasaqaatinik aalajangersagaasunik naammassinninngitsut Ilanngaassivimmi periaatsimi tigujumaneqassanngillat. Suliffeqarfik imaluunniit pisortani oqartussaasoq Ilanngaassivimmut akileeqqusissummik nassiusseqqusajunnaassasoq aalajangiinissamut Akileraartarnermut Ingerlatsivik piginnaatinneqarpoq. Pisortani oqartussaasoq imaluunniit suliffeqarfik pisumi sakkortuumi imaluunniit pisuni sakkortuuni pisussaaffiminik siunnersuut naapertorlugu akiligassiisumut pisussaaffiliunneqarsimasunik sumiginnaanerani aalajangersagaq atorneqartussatut eqqarsaataavoq.

2.10. Ilanngaassiviup atuutsinneqalernissaa

Siunnersuutip suliarineqarneranut ingiaqatigitillugu IT atorlugu periaatsip, Ilanngaassiviusussap, aammalu piumasaqaatinut nassuaatinik aalajangersaanissamut tamatumalu kingorna IT atorlugu suliassap neqeroortitsivigineqarnissaanut aallaaviusinnaasussap, ilusilersorneqarnera atuuffissaalu suliarineqassapput.

Naatsorsuutigineqarpoq siunnersuut akuerineqassappat, IT atorlugu aaqqiissutissaq tamatuma kinguninngua neqeroortitsivilgalugu nassiunneqarsinnaassasoq.

Ilanngaassivimmi periaatsip atuutilersinneqarnissaanut periaasissatigut pisariaqartussaq tassaavoq, tamanna pitinnagu Pisortani Digitalimik Allakkerinermik pisussaaffiusumik aammalu pisortanut atorneqartussamik aningaaserivimmi kontumik atuutsitsisoqalissasoq.

Pisortani Digitalimik Allakkerineq pisussaaffiusoq pisariaqarpoq, tassami tamatumani oqartussat aamma innuttaasut digitalimik allakkerineq aqqutigalugu assigiissaartumik isumannaatsumillu attaveqaqatigiissinnaanissaat ajornarunnaarsinneqassammat. Tamatuma saniatigut immikkut ittumik akuersissuteqarnissamik periarfissaqarnerit il.il. atorlugit digitalimik allakkerinermik atuisinnaanngitsut allakkanik pappialanngorlugit nassiussivigineqartarnissaat qulakkeerneqassaaq.

Aningaaserivimmi kontumik pisortanut atorneqartussamik atuutilersitsinissaq Ilanngaassivimmut pisariaqarpoq, tassami siunnersuutip malitsigisaanik innuttaasut ataasiakkaat tamarmik aningaaserivimmi kontumik 1-imik, pisortat tunniunneqarsinnaalerlugit tunniussassanik innersuussivigisinnaasaannik, nalunaarsorsimasoqalissammat.

Ilanngaassivimmi periaatsip atortorissaaruteqarani suliassanik suliariinnittarnissaq pinngitsoorniarlugu, periaatsip annertuumik qarasaasiakkut ingerlaannartumik suliariinnittarnermik imaqarnissaa, pingaaruteqarpoq. Periaaseq pisortat IT atorlugu periaasiinut arlalinnut allanut pioreersunut pilersussanullu attavilerneqassaaq. Akileraaruseriffimmut (E-skat), CPR-inut nalunaarsuiffimmut aammalu pisortat ERP-mi periaasiannut (pisortat aningaasaqarnermik aqutsissutaat) attaviliisoqassaaq.

Tamatuma saniatigut kommunit IT atorlugu periaasiinut aamma akiligassaqartunut periaatsinut, oqartussani aamma suliffeqarfinni Ilanngaassivik aqqutigalugu akiligassanik akiliisitsiniarsinnaasuni atorneqartunut, attavilerneqassaaq. Aningaaserivimmut suliffeqarfiiit, pisortat innuttaasullu akornanni akiliutinik nuussinernik suliaqartartunut, attaviliisoqassaaq.

Ilanngaassiviup ingerlanneqalernerana

Siunnersuutigineqarpoq, inatsit qaqlugu atuutilissanersoq Naalakkersuisut aalajangiinissamut piginnaatinneqassasut. Tamatumani IT-mi periaatsit atorneqarsinnaalerpat aatsaat Inatsisartut inatsisaata atuutilernissaata qulakkeerneqarnissaa, siunertarineqarpoq. Nunani tamalaani

misilitakkat aallaavigalugit IT-mut suliniut kinguaattoorsinnaavoq. Periaaseq tamakkiisumik atorneqarsinnaalerpat aatsaat Inatsisartut inatsisaata atuutilernissaa pingaaruteqarpoq. Ilanngaassivimmi periaatsip 2021-p aallartinneraniit ingerlanneqalersinnaanera sulissutigineqarpoq.

Sunniutaasunut inatsisit

Siunnersuut akuerineqassappat, inatsisini allani il.il.sunniutaasunik allangortitsinissaq pisariaqartussaavoq.

- Siunnersuutip malitsigisaanik siunissami akileraarutinik B-nik akiliisitsisarnermi periaaseq allanngortinnejassaaq. Tamanna aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartup inatsisaani aamma akileraarusiisarnernik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaani sunniutaasunik allangortitsinissamik pisariaqartitsinermik malitseqarsinnaavoq.
- Akiitsunik qitiusumi akiliisitsiniartarnerup qanoq pisarneranut, siunnersuut sunniuteqassaaq, tassami ilaatigut sulisitsisut akissarsianik tunniussinngikkallarnissamik pisussaaffilerneqarnissaat pisariaarutissaq. Taamaattumik pisortanut akiitsut akilersinniartarnerat pinaveersaartinnejarnissaallu pillugit Inatsisartut inatsisaanni allangortitsinissaq pisariaqartinneqalissaq.
- Pisortat akiligassiisut il.il. periaaseq aqqutigalugu akiligassanik akiliisitsisinnaasut, aamma suliassaqarfinnut oqartussaasut susassaqartut suleqatigalugit inatsisini il.il. allanguutissanik piareersaasussaassapput, tassami siunnersuummi ilaatigut inatsisini atuuttuni allassimasunit allaanerusinnaasunik, akiliinissamut piffissamut killiliussat pillugit maleruagassanik, tuniniaanermut aamma pilersuinermut piumasaqaatinik il.il. aalajangersaasoqartussaavoq. Akiligassanut Ilanngaassivik aqqutigalugu akilersinneqarsinnaasussanut akiliisarnermut atugassarititaasut, siunnersuut aamma aalajangersakkat siunnersuut malillugu aalajangersarneqartut malillugit piumasaqaatinut naapertuuttunngortinnejarnissaat, pingaaruteqarpoq.

Siunnersuutit pisariaqartut, sunniutaasunut inatsisissatut siunnersuutit iluseqartut, 2020-p ingerlanerani aamma kingusinnerusumi saqqummiunnejassasut naatsorsuutigineqarpoq. Suliaqarneq taanna, suliassaqarfinnut oqartussaasunit susassaqartunit aamma akiligassiisunit Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik suleqatigalugu, isumagineqassaaq.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat

Siunnersuutip aningaasaqarnikkut iluanaaruteqarfiginissaq akiligassanik sunniuteqarluarnerusumik akiliisitsisalernermermiissasoq, akilinngitsuukkanut akiitsunut suliat ikinnerulerannerannisoq siunissamilu akiitsut akilinngitsuukkhat annikinnerulerannerannisoq, naatsorsuutigineqarpoq. Akiliinissamut akissaqartunik, kisianni akileerusuttanngitsunik, sunniuteqarluarnerusumik akiliisitsisalernermermi, akiliisitsiniartarnermut oqartussat piffissamik atuisarunnaassapput, tamannalu innuttaasuni akiliinissamik ajornakusooruteqartuni sunniuteqarluarnerusumik akiliisitsiniarnermik

suliniuteqarnissaq periarfissinneqassaaq. Pissutsit marluusut tamarmik akiitsunik annikillisitseqataassasut aammalu akiligassiinernik akilersinneqarsinnaanngitsutut taamaatiinnarneqartariaqartunik ikilisitseqataassasut, naatsorsuutigineqarpoq. Naliliisoqarpoq siunnersuut ataatsimut isigalugu ukiumut 30 mio. koruunit missaanni pisortat aningaasaqarnerannik pitsanggorsaaqataassasoq.

Tamatuma saniatigut siunnersuut, nassiussinernut aamma akiligassaqartunik passussinermut aningaasartutikinnerulerternik kommuninut aamma pisortat suliffeqarfiaannut malitseqassasoq, naatsorsuutigineqarpoq, tassami siunnersuutip malitsigisaanik akiligassanik nassiussineq akileeqqusissutit elektroniskinngorlugu pisalertussaammat aammalu akiliisitsinerit aammalu akiliinissamik eqqaasitsinernik nassiussinerit il.il. ikinnerusut nammineq suliarineqartariaqartalissasut naatsorsuutigineqartariaqarluni. Tassunga atatillugu Nets-imut, pisuni amerlasuuni innuttaasunut akiliinissamut allagartamik suliaqartartumut nassiussisartumullu, aningaasartuutinik annertuunik sipaartoqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Sipaarutaasussat annertuut akiligassiisunissasut naatsorsuutigineqarpoq, ilanngullugit kommunit, periaaseq aqqutigalugu akiligassanik akiligassiisinnaasut. Sipaarutissat piffissamut tunngatillugu periaatsip ingerlanneqalerneranut peqatigitillugu piviusunngortinnejassasut naatsorsuutigineqanngilaq, tassami allaffissornikkut suleriaatsit aamma periaatsit tamakkiisumik atuutilinnginneranni ikaarsaarnermut piffissaqartussaammat.

Pisortat aningaasartuutaat tassaanerussapput Ilanngaassivimmuit periaatsimik ineriartortitsinissaq pilersitsinissarlu aammalu inatsisissatut siunnersuutinik aamma isumaqatigiissutinut atugassarititaasuni allannguutinik il.il. sunniutaasumik allannguutissanik suliaqarnerit.

Tulliullugu aningaasartutissat tassaassapput ingerlaavartumik ingerlatsinermut aningaasartuutit aamma sulisunut aningaasartuutit.

Pilersitsinerup nalaani aningaasartutissat 30 mio. koruunit missaat tikillugit annertussuseqassasut naatsorsuutigineqarpoq. Aningaasartutissat tassaassapput IT-mik aamma periaatsinik ineriartortitsineq. Tassunga ilanngutissapput nalunaarutinik, ingerlatsinermi piumasaqaatinik, teknikkikkut maleruagassanik, neqeroortitsinermut najoqqutassanik aamma Ilanngaassivimmuit periaatsimut piumasaqaatinut nassuaanernik, suliaqarnerit. Akileraartarnermut Aqutsiviup nutaamik missingiinera tunngavigalugu tusarniaareernerup kingorna aningaasartutissatut missingerneqartut qaffanneqarput. Missingikkat nalorninartoqarput.

Ukumoortumik aningaasartutissat, Ilanngaassivimmuit periaaseq ingerlatsinermut ikaarsaarpas, ukiumut 7,5 - 9,5 mio. koruuninik annertussuseqalerlutik annikillissasut naatsorsuutigineqarpoq.

Siunnersuutip tamatuma saniatigut akileraartarnermut ingerlatsivik innuttaasup
aninggaasaqarneranut tunngasut pillugit maannakkut paassisutissanik pitsaaneruseumik
pissarsitissinnaassavaa.

4. Inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat

Inuussutissarsiortunut inatsisissatut siunnersuutip malitsigisaanik, aninggaasarsianik
allaffissornikkut suliarinninnermut aamma aninggaasarsianik aamma tunisanit isertitanik
tunniussinermut atatillugu akileraarutinik A-nik akiliinernut tunngatillugu suleriaatsit
ilisimaneqartut amerlanerit attatiinnarneqassapput. Taamaattoq suliffeqarfiiit aninggaasarsianit
akiliisitsinerup isumaginera iperassanngilaat, tamannalu inuussutissarsiortunut
annikinnerusumik allaffissornermik malitseqassaaq.

Siunnersuutip malitsigisaanik innuttaasut isertitaat Ilanngaassivik aqqutigalugu
tunniunneqartassapput aammalu pisortat akiligassiissutaat innuttaasup aninggaasarsiaanit
akilersinneqartassallutik, taamaaliornikkullu inuit nammineq akiligassaqarfiiut sanilliullugu
salliusussaatitaalissallutik. Innuttaasut akiligassaqarfinnut allanut, assersuutigalugu
namminersortut akiligassiissutaannut akiitsunullu akiliinissamut periarfissaasa,
ajornerulernerannik, taamaalilluni siunnersuut toqqaannanngitsumik malitseqarsinnaavoq.
Sunniutaasussaq taanna annikitsuinnaassasoq naatsorsuutigineqarpoq, tassami siunnersuummi
innuttaasut aninggaasanik pisassarisanik atugassaqartinneqarneranni aalajangersimasumik
minnerpaaffilimmik tunniussiffigineqartarnissaasa qulakteernissaa, pingaartinneqarpoq.
Siunissami naatsorsuutigineqarpoq siunnersuutip sunniutissai aamma innuttaasut
akiligassaqarfiiut namminersortunut tunngatillugu iluaqutaassasut, tassami pisortanut
akiitsut annikinnerulersinnissaannut siunnersuut iluaqutaasinnaammat, aammalu
naatsorsuutigineqarpoq pisortanut akiitsut annikinnerusut naggataatigut aamma innuttaasut
ataatsimut katillugu akiliisinnaassuseqarnerannut iluaqutaassasoq.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut sunniutaasussat

Siunnersuut avatangiisinut, pinngortitamut inuit peqqissusaannulluunniit sunniuteqassasoq
naliliisoqanngilaq.

6. Innuttaasunut sunniutaasussat

Siunissami innuttaasut isertitaat, innuttaasumut tunniussinissaq sioqqullugu
Ilanngaassivimmut tunniunneqartassapput.

Innuttaasunut akiligassanik akiliisitsisarnermut ilanngutsinngitsunut imaluunniit
pisussaaffigalugu pineqartunut ilaangitsunut, siunnersuut pissusiviusuni annertuunik
sunniuteqassanngilaq.

Siunnersuut aningaasarututikinnerulerermik aammalu pisortat sullissinerisa
pitsaanerulernerannik pisooqataasinjaavoq, tassami akiliisitsisarnerit sunniuteqarlualissasut,

taamaalillunilu aningaasat siunertanut allanut atorneqarsinnaalissasut, siunnersuummi naatsorsuutigineqarmat.

Taarsigassarsinermi, taarsigassarsitsinissap akuerineqarnissaa sioqqullugu taarsigassarsisussap aningaasaqarnera taarsigassarsitsisussap nalilersortussaavaa.

Innuttaasoq akilinngitsuukkanik akiitsoqalersoq, akiligassanik akiliisitsisussaanagermi pineqartunut ilaatinneqalersinnaavoq, taamaalillunilu taarsigassarsiamnik akilersuinissamut periarfissai ajornerulersinneqartussaallutik. Isertitat innuttaasumut tunniunneqannginneranni akiligassat pisortanit akilersinneqartalertussaanerisa, tamanna malitsigaa.

Taarsigassarsitsisut annaasaqarsinnaaneq taanna naatsorsuinermanni ilanngussinnaavaat, tamatumalu kingunerisaanik taarsigassarsiat qaffasinnerusumik ernialerneqarsinnaapput imaluunniit pisuni aalajangersimasuni taarsigassarsinissaq akuerineqanngitsoorsinnaalluni. Kisiannili innuttaasut aningaaserivimmit taarsigassarsinissamut imaluunniit akiitsorluni pisinissamut periarfissaannut siunnersuut sunniuteqassanersoq pitsaassusilimmik missiliorneqarsinnaanngilaq. Ataasiakkaat namminneq aningaasaqarnikkut atugassarisaannik nalilersuinissaq, taamatut siunnersummit sunnerneqassanngilaq, tassami innuttaasup aningaasartuutai aamma isertitai allannguiteqanngimmata. Tunngavissat allat, soorlu ataasiakkaat suliffeqarnerat, akiitsui pioreersut aamma inuiaqtiginni aningaasaqarneq, taarsigassarsitsisussap akiitsortitsinissamut nalilersuineranut, siunnersummit matumannga pingarnerusutut nalinerneqarput.

Innuttaasut, akiliisarnermi pineqartunut ilaatinneqalersunut, taamaalillutik akileraarutit aamma pisortat akiligassiissutaat isertitanit naleqquttumik annertussusilimmik ilanngaatigineqareerpata, isertitatik tigusinnaalissavaat. Tamatuma imminermini kingunerisaanik innuttaasumut aningaasaqarnikkut sunniuteqassanngilaq, tassami innuttaasup maannamut pisartutut aningaasaqarnikkut pisussaaffii, ineqarnermut akiligassamut akiligassiissutit il.il. iluseqartut taamaaginnassapput.

Akiligassanik akiliisitsisarnerup ukiumut 30 mio. koruunit missaanni pitsaanerulersinneqarneranik siunnersuut malitseqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Pitsaanerulersitsinerup ilaa akiitsut akilinngitsuukkat pisoqalisoornerineersuussasut nalikillileriffingineqarnerineersuussasullu naatsorsuutigineqarpoq. Tamatumunga innuttaasut akiliinissamut akissaqartut, kisianni akiliinngitsoortartut akiliisinneqarnerusalernerannik pissuteqarpoq. Innuttaasut akiligassaminnik akiliinissamut akissaqanngitsut, siunnersuutip matuma atunnerani suli akissaqartussaanngillat, aammalu siunnersuut innuttaasunut pitsangorsaanermik imaluunniit ajornerulersitsinermik malitseqassanngilaq.

Siunnersuut innuttaasut suliffeqalernissamut imaluunniit isertitaqarnerulernissamut kajumissuseqalersitsinermik sunniuteqassanersoq, nalorninartoqarpoq. Illuatungaani innuttaasut siunnersuummi aningaasanit atorsinnaasanit annertunerusumik isertitaqarnissamik kissaateqannginnerannik, aningaasat atorsinnaasat malitseqarsinnaapput, tassami tamanna sinnerlugu isertitaqarnermi taakkua akiligassanik akiliinermut atorneqartussaammata. Taamaattoq akiligassiissutit sumiginnarneqarnerannik aammalu innuttaasup inigisaminit

anisinneqarsinnaaneranik il.il., taamatut pissusilersorneq siunissami kinguneqaannartussaavoq. Aammattaaq ullumikkut taamaaqataanik aningaasarsianit unerartitsinermut, akiliisitsiniarnermut oqartussap akiitsunik akilinngitsuukkanik akiliisitsinermut atortagaanut, tunngasumik kajumissuseqannginnej atutereerpoq. Illuatungaani ingerlaavartumik akiliisitsisarnissaq siunnersuummi qulakkeerneqassaaq, taamaalillutillu innuttaasut pisortat piumassuserinngisaannik akiitsortitsisartutut atornissaat isumaliutigisinnaajunnaassavaat, tamatumanilu innuttaasut akiligassaminnik eqquumaffiginnilernissaat aammalu akiitsut annertuallaalinnginnissaat, qulakkeerneqarsinnaavoq.

Siunnersuut ataasiakkaat akiligassaasa qaffasinnerulererannik malitseqartussaanngimmat, aningaasartuutit qaffasinnerulererat siunnersuummut attuumassuteqartoq, imminermini sulisartunut isumaqatiginninniarnerni il.il. aningaasarsiat qaffasinnerulerenissaannut pingaaruteqartutut tunngavigineqarsinnaassangilaq.

Kisiannili innuttaasup isertitamik atuinissamut periarfissai killeqalissapput, tassami innuttaasoq pisortanit akiligassiissutip allatigut atuuttussap akilinngitsoornissaanut periarfissaarutissaaq. Tamatuma saniatigut aningaasat atorsinnaasat pillugit maleruagassanik siunnersuut imaqrpoq, tamatuma malitsigisaanik akiligassat qassit akilersinneqartussatut nalunaarutigineqarsimanersut apeqqutaatinnagu, innuttaasut isertitamik ilaannik aningaasanik aalajangersimasunik qulakkeerissunneqassallutik.

Taamatut pisoqarnerani siunnersuut aallaaviatigut innuttaasumut ullumikkornit pitsaunerusunik akiliisarnermut atugassaqartitsilissaq, aammalu ernianut aamma nukingisaarinermut akiliutinut aningaasartuutit ikinnerulererannik malitseqarsinnaapput, kiisalu akiitsut akilinngitsuukkat ikinnerulersinnaallutik, tamannalu innuttaasup sipaaruteqarneranik malitseqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Siunnersuut akiligassiisumut, assersuutigalugu INI A/S imaluunniit kommuni, tunngatillugu innuttaasup inatsisitigut pisinnaatitaaffiinik sunniissanngilaq. Akiligassiissutip atuuttussaanerata imaluunniit annertussusaata naammagittaalliuutiginissaanut innuttaasoq periarfissaqaannassaaq. Akiligassaq eqqunngitsumik tunngavilimmik akilersinniarneqarpat, innuttaasup aningaasat akiligassiisumit utertillugit akilersissinnaassavai. Tamanna piffissamut killiliussap iluani pinngippat, tamanna akiligassiisup innuttaasumut aningaasartaannut ernaliussamik akiliisussaaneranik, malitseqassaaq.

Innultaasut inatsisitigut isumannaatsuunissaat nukitorsarniarlugu, pisortani oqartussaasut aamma suliffeqarfiit siunnersuut malillugu Ilanngaassivik aqqutigalugu akiliisitsinissamut periarfissaqartut aamma pisussaaffinnik immikkuullarissunik pisussaaffilerneqassapput. Tassani pineqartunut ilaapput, ilaatigut oqartussaasoq akiligassap naammagittaalliuutigineqarnerani tunngavissaqanngitsumik kinguarsaanani qisuariarnissamut pisussaaffeqartoq.

Qitiusumi akiliisitsiniarnermut oqartussaq, ataasiakkaatigut ataasiakkaat aningaasaqarnerannik naliliineq malillugu, suli innuttaasumut aningaasarsiat tunniunneqartussat pingajorarterutaat tikillugit aningaasarsianit ilanngaatiginnissinnaavoq. Inatsisit taakkua naapertorlugit periarfissat atuuttut, assersuutigalugu akissarsianit tunniussinngikkallarnissamut, siunnersummit sunnerneqanngillat, tassami aningaasarsianit ilanngaatiginninneq Ilanngaassivik aqqutigalugu allaffissornikkut aqunneqarsinnaammat.

7. Sunniutaasussat annertuut allat

Siunnersuummi aamma naalagaaffimmi oqartussaasut, innuttaasunut Kalaallit Nunaanni akileraartussaatitaasunut isertitanik tunniussisartut, pineqartunut ilaassapput. Taakkua tassaasinnaapput Politiit, Sullivinnik Nakkutiliisut imaluunniit Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivik.

Naalagaaffimmi oqartussaasut tassunga tunngatillugu, inatsisisatut siunnersuutip sunniutissaannut tunngatillugu, nunatsinni sulisitsisunut allanut sanilliunneqassapput, aammalu inuussutissarsiortunut sunniutaasussat pillugit immikkoortoq matuma siulianiittooq innersuussutigineqarpoq.

Naalagaaffimmi oqartussaasut aamma – Kalaallit Nunaanni pisortat akiligassiisut allat assigalugit - tamanna maleruagassat Naalakkersuisunit aalajangersarneqartut malillugit pisussaappat, Ilanngaassivik aqqutigalugu akiligassanik akiliisitsissutinillu il.il. akiliisitsinissamut periarfissaqassapput.

8. Oqartussat kattuffiillu il.il. tusarniarneqarnerat

Siunnersuut piffissami 30. april 2019 – 5. juni 2019 tusarniaassutigineqarpoq. Tamatuma saniatigut siunnersuut piffissami tassani tusarniaavimmiitsinnejqarpoq.

Siunnersuutip tusarniutigineqarnerani akissutit oqaaseqaatitallit siunnersummut ilanngussaq 1-im iissuarlugit ingerlateqqinneqarput pisariaqarfiatigullu oqaaseqaateqarfingineqarlutik. Tusarniaanermut akissutinut oqaaseqaatit *uingasumik* allanneqarput.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuaatit

§ 1-imut

Aalajangersakkami siunnersummut siunertaasoq pingarneq aammalu siunnersuummi ilaatinneqartut killissalersorneqarput. Siunnersuut pingaarnernik marlunnik imaqrpoq.

Isertitanik il.il. pisortanit aamma sulisitsisunit innuttaasunut tunniussisarnerit suliarineqarnissaannut periaatsimik atuutsitsisoqalissasoq, aalajangersakkami nr. 1-imi killissalersorneqarpoq. Siunnersuummi aamma pissarsiassat aamma tunisinerup aningasartai, pineqartunut ilaatinneqarput.

Aalajangersakkami nr. 2-mi akiliisarfimmik elektroniskimik atuutilersitsinissaq nassuarneqarpoq. Elektroniskimik oqarnermi isumaavoq, akileraarutit aamma pisortanut akiligassat, innuttaasoq iliuuseqartariaqarani, periaatsimi passunneqassasut.

§ 2-mut

Siunnersuummi nassuaassutit makkua siunnersuutigineqarput.

Nr. 1-imut

Ilanngaassivik, isertitat innuttaasunut akilerneqartussaanerannut aammalu akiligassanik akiliisitsisoqarsinnaaneranut periaatsimut taaguutitut atorneqarpoq.

Nr. 2-mut

Ilanngaassivik nittartagaq tassaasinnaavoq Ilanngaassivimmut atuisunut attaveqaqateqarnermut atugassaq ataaseq arlallilluunniit, innuttaasumit imaluunniit oqartussanit atorneqarsinnaasoq.

Nr. 4-mut

Akiliisussaatitaasoq tassaasinnaavoq inuk, suliffeqarfik, ingerlatseqatigiiffik, aningaasaateqarfik il.il. imaluunniit oqartussaq, inummut isertitanik il.il. Ilanngaassivik aqqutigalugu innersuunneqarsinnaasunik, tunniussisussaq.

Nr. 6-imut

Akileeqqusissut ilitsersuissutaavoq, akiligassiisup Ilanngaassivimmi nassiusassaa. Akileeqqusissut tassaanngilaq akiligassaq imaluunniit akiligassap allagartaa, kisianni nalinginnaasumik taassuma ataani isumaqtigisummut tunngasut imaluunniit inatsisit tunngavigalugit akiligassamik pissuteqartut.

Akileeqqusissummut teknikkikkut piumasaqaatit, inatsimmi aalajangersarneqartut aammalu taakkua naapertorlugit aalajangersakkat, malinneqassapput.

§ 3-mut

Aalajangersakkami innuttaasut Ilanngaassivik aqqtigalugu isertitanik tunniussivigineqartussat, aammalu siunnersummi § 9 naapertorlugu akiligassanik akiliisitsisarnermi pineqartunut ilaatinneqalersinnaasut, killissalersorneqarput.

Kikkut pineqartunut ilaatinneqarnersut qularutiginnginneruneqarnissaanut qitiusumi inuit nalunaarsorsimaffianni suut nalunaarsorneqarsimanersut pingartinneqassaaq. Siunnersummi inuit Kalaallit Nunaanni najugaqartut tamarmik pineqartunut ilaatinneqassapput. Inuit Danmarkimi najugaqarlutik nalunaarsorsimasut imaluunniit Kalaallit Nunaat qimallugu nuussimasut, siunnersummi pineqartunut ilaatinneqanngillat.

Qitiusumi Inunnut nalunaarsuiffik pillugu Kalaallit Nunaannut peqqussut malillugu kommunalbestyrelsip kikkut tamaasa kommunimi najugaannut nalunaarsortussaavai. Tamanna atuuppoq nuuttoqarnerani Kalaallit Nunaanniinnissaq qaammatit 3-t sinnerlugit pissappat. Nunamiinnissaq qaammatinit 6-init sivisunerussappat nalunaarsuinissaq pisussaaffigineqarpoq. Peqqussummi § 6 malillugu najugaq paasineqassaaq tassaasoq: "[S] umiiffik (inigisaq), inuup sulinngiffeqarneq, sulilluni angalaneq, napparsimaneq assigisaaluunniit pissutigalugu peqanngikkallaraanni, akuttunngitsumik siniffigisartagaa, aammalu pigisai tassaniillutik."

Inuk aammattaaq taamaaliornissaq akileraartarnermi suliassanik suliarinninnissaq eqqarsaatigalugu pisariaqarpat, allaffissornikkut CPR-normumik tunineqarsinnaavoq. Taamatut pisoqarnerani, inuk Kalaallit Nunaanni sulisitsisumit imaluunniit pisortani oqartussanit aningaasanik tigusaqartarpat, inuk taamatuttaaq siunnersummi pineqartunut ilaatinneqassaaq .

Imm. 2-imut

Siunnersuutigineqarpoq inuuusuttut 18-it inorlugit ukiullit siunnersummi ilaatinneqassannngitsut. Inuuusuttut 18-it inorlugit ukiullit Nammieertussaatitaanerup Kalaallit Nunaannut atuutsinneqalernissaa pillug peqqussut naapertorlugu nammieertussaatitaannginnerat tamatumani eqqarsaatigineqarpoq.

§ 4-imut

Imm. 1-imut

Siunnersuutigineqarpoq inuit aamma pisinnaatitaasut pisussaatitaasullu isertitanik aalajangersakkami allattorneqartunik Ilanngaassivik aqqtigalugu akiliisassasut. Taamaattumik suliffeqarfik il.il. aammalu inuk isertitanik taamaattunik tunniussisoq,

akiliisussaatitaavoq. Tassani assersuutigalugu ilaatinneqarput inuit sulisitsisuullutik aammalu sulisartunut isertitanik A-nik il.il. tunniussisartut.

Aalajangersakkami imm. 1-im i sertitat suussusaannut allattukkat atituumik oqaasertalerneqarput, tassami isertitat A-t aallaaviunissaat siunertaammat, aammalu isertitat B-t allattukkat arlallit Ilanngaassivik aqqutigalugu innersunneqartussaallutik.

I sertitat Ilanngaassivimmut akilerneqartussaagaluartut, isertitanit akiligassiissutit akilersinneqaqqusaasut, tamanna isumaqanngilaq. Assersuutigalugu innuttaasoq siunnersummi § 9 malillugu akiligassanik akiliisitsisarnermi pineqartunut ilaasussanngortinnejarsimanngippat, imaluunniit akiligassanik akiliisitsisarnermut ilanngutsissimanngippat, akiliisitsisoqaqqusaanngilaq. Tamatuma saniatigut tunniussinerni siunnersummi § 8-im pineqartunut ilaasuni akiliisitsisoqaqqusaanngilaq.

Aalajangersakkami stk. 1, nr. 1-imut inuup atorfeqarnermini tigusassaannik tunniussinerit tamarmik pineqartunut ilaapput. Aammattaaq pineqartunut ilaapput bonusit imaluunniit ajunngitsorsiassat, atorfeqarunnaareernerup kingorna tunniunneqartussat. Aningaasarsianik siumoortumik tunniussineq taamatuttaaq aalajangersakkamut naapertuuttumik Ilanngaassivimmut tunniunneqassaaq. Aalajangersagaq isertitat A-t aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nassuaassutaasumut naapertuuttumik paasineqassaaq. Sulinnngiffeqarnersiutisiassat, ajunngitsorsiassat, iluanaarutinit pissarsiassat, iluanaarutit, sulisumut kajumissaatit assigisaallu tunniunneqartartut taamatuttaaq aalajangersakkami pineqartunut ilaapput.

Aalajangersakkami allassimavoq "akileraarutit A-t ilanngaatigereerlugit" tunniussisoqartassasoq. Tamatumani pineqarpoq aningaasat sulisitsisup sulisartup akissarsiai akileraarutit A-t ilanngaatigereerlugit Ilanngaassivimmut ilanngaatigereerlugit akilertassagai. Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni aammalu akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni maleruagassat malillugit uninngatinneqassapput akilerneqarlutillu.

Aammattaaq pineqartunut ilaapput tunniunneqartartut aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsit malillugu akileraaruserneqartussaanngitsut, soorlu ullormusiat (nerisassarsiutissat).

Aningaasarsianik tunniunneqartussanit aningaasat, sulisitsisup aningaasarsianit ilanngaatiginissaannik pisinnaatitaaffeqarfigisai, ilanngaatigineqarsinnaapput. Tassani pineqarput aningaasat inatsisip oqaasertaanni taaneqartut. Assersuutigalugu aningaasarsianit, aningaasarsiat siusinnerusukkut siumoortumik tunniunneqarsimasut, ilanngaatigineqarsinnaapput. Aammattaaq sulisitsisoq akiligassat ilanngullugit naatsorsuisinnaavoq.

Aalajangersakkami imm. 1, nr. 2-mut pisortanit ilinniartunut tunniussinerit qanorluunniit iluseqartut tamarmik ilaatinneqarput, ilanngullugit ilinniartunut taarsigassarsiarititanik ilinniarnermut tapiissutinik tunniussinerit.

Aalajangersakkami imm. 1, nr. 3-mut ingerlatseqatigiiffinnit Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqartunit pissarsiassanik tunniussinerit ilaatinneqarput.

Imm. 1, nr. 4-imi siunnersuutigineqarpoq siulersuisuni ilaasortaanermiit ajunngitsorsiasiassanik tunniunneqartussat taamatuttaaq Ilanngaassivimmut akilerneqartassasut. Tamatuma saniatigut siulersuisuni ikiortittut inuussutissarsiuqebarnermit isertitat, aalajangersakkami pineqartunut ilaatinneqarput. Aalajangersagaq akileraartarnermut inatsisit eqqarsaatigalugit isigineqassaaq.

Imm. 1, nr. 5-imi siunnersuutigineqarpoq, soraarnerussutisianik tunniussinerit aamma soraarnerussutisianut inuunermullu sillimmasiisarfinit aningaasanik tunniussinerit, taamatuttaaq akiliisussaatitaanermi pineqartunut ilaatinneqassasut. Assersuutigalugu soraarnerussutisianut aningasaateqarfinit il.il. soraarnerussutisianik tunniussinerit taamaattoq siunnersuummi nr. 1-imi pineqartunut ilaatinneqarput. Aalajangersakkami aammattaaq tjenestemandinut soraarnerussutisiassanit tunniussinerit pineqartunut ilaatinneqarput.

Imm. 1, nr. 6 malillugu tunisanit aningaasarsiassat, tunitsivimmit aalisakkanut pisanullu tunniunneqartussat, Ilanngaassivimmut akilerneqassapput. Taakkua tassaapput isertitat, tassani tunitsiviit aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu tunisat aningaasartaannit akileraarummik ilanngaatiginninnissamik pisussaaffiliiffiusut.

Isertitat, aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaat aamma aningaasarsianit akileraarutit aamma sulisoqarnermut akitsuutip akilersinneqartarneri pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat malillugit, isertitatut A-tut inissisimatillugit, inunnut isertitanik tunniussisarnerit arlallit imm. 1, nr. 7-imi aalajangersakkami pineqartunut ilaapput.

Taakkunani pineqartunut ilaapput assersuutigalugu aningaasianik tunniussinerit makkununnga:

- Oqalutsit imitsillutik sulisartut, nutserisut, translatørerit ilaalu ilanngullugit.
- Kisimiilluni erinarsortartutut, isiginnaartitsisartutut, nipilersortartutut, atuakkiortutut, eqquimiitsuliortutut allatigut suliaqartartutut, timersortartutut, isummersortartutut, eqqartuussisutut, eqqartuusseqataasartutut aamma illersuisutut suliaqarnermut aningaasarsiat.

Tunniussisussaq akileraarutinik A-nik tunniussinngikkallarnissamut aammalu aningaasat Ilanngaassivikkut tunniunnissaannik pisussaaffeqarpoq.

Imm. 2-mut

Pingaartumik aallartisarnerup nalaani, tunniunneqartussat imaluunniit isertitat aalajangersimasut Ilanngaassivik aqqutigalugu imaluunniit aqqutiginagu tunniunneqassanersut, ataasiakkaatigut nalilersuinissamut, siunnersuut pissutissaqalersitsissasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Siunnersuutigineqarpoq, isertitat il.il. Ilanngaassivik aqqutigalugu akilerneqartussat tassani pineqarnersut pillugu, nalornissuteqarnermi akileraartarnermut ingerlatsivik aalajangiisinjaasoq. Akileraartarnermut ingerlatsiviup aamma isertitat aalajangersimasut Ilanngaassivik aqqutigalugu siunissami innersuunneqartassasut pillugu, sulisitsisut peqqusinnaavai.

Aalajangersagaq malillugu peqqusissut malinneqanngippat, tamanna akiliisitsinermik pineqaatissiiviusinjaavoq.

Imm. 3-mut

Siunnersuutigineqarpoq Naalakkersuisut maleruagassanik imm. 1-imik allattukkanik aalajangersarneqartunik immersuisussanik imarisaannullu ilassusiisussanik aalajangersaanissamut piginnaatinneqassasut. Taakkua tassaasinnaapput maleruagassat itisiliisut, nalorninermi isertitat suut Ilanngaassivik aqqutigalugu tunniunneqartassanersut imaluunniit tunniunneqartassanginnersut, aalajangersaaviusut.

Siunertaavoq siunnersuummi danskit oqartussaasuunit Kalaallit Nunaanni sulisartunut tunniussinerit aammalu Danmarkimi soraernerussutisianut aningasaateqarfinnit inunnut Kalaallit Nunaanniittunut tunniussinerit ilaatinneqassasut.

Aammattaaq ingerlatseqatigiiffik nunanit allaneersoq ataatsimoortumik naliliineq malillugu naapertuitinngissinjaasoq paasineqarpat, Kalaallit Nunaannut akiliisussanngortinneqarluni pisoqarsinjaavoq. Taamaattoqartillugu suliffeqarfik oqartussaasorluunniit nunamit allameersoq Ilanngaassivik aqqutigalugu aningasanik innersuussinissamut pisussaaffilerneqannginnissaat pillugu Naalakkersuisut maleruagassanik aalajangersaasinjaallutillu tamanna pillugu aalajangiisinjaapput.

§ 5-imut

Imm. 1-imut

Siunnersuutigineqarpoq Kalaallit Nunaanni pisortani oqartussaasunit inunnut nunatsinniittunut tunniussinerit tamarmik, Ilanngaassivik aqqutigalugu tunniunneqartassasut. Aalajangersagaq taamaalilluni § 4-mut siunnersuutigineqartumut ilaatigut qalleraappoq.

Tassani pineqartunut ilaapput tunniussinerit, isertitanut akileraaruteqaataasussanut tunngasut, kisianni aamma taarsigassarsianik, taarsiissutinik imaluunniit tapiissutinik il.il. tunniussinerit.

Aalajangersakkami assersuutigalugu pineqartunut ilaassapput kultureqarnermut suliassaqarfiup iluani aningaasaliinernik tapiissutinillu tunniussinerit, tunniussineq oqartussaneersuuppat aalajangersakkami pineqartunut ilaassaaq.

Pisortanit tunniussinermit akiligassiissutit akilersinneqaqqussaanngippata, oqartussaasup tunniussisussap tamanna tunniussinermut atatillugu nalunaarsussavaa. Tamanna assersuutigalugu tassaasinnaavoq, pisuni ataasiakkaani tunniussinissamut siunertaasumut tamanna akerliusq. Tamanna siunnersummi § 8-mi aalajangersakkat malillugit pisinnaavoq.

Ilanngaanissaq inatsisinut naapertuuttuuppat aningaasat tunniutinnginnerini ilanngaassassinissamut oqartussaasoq periarfissaqartinneqarpoq.

Imm. 2-mut

Siunnersuutigineqarpoq pisuni tamaginni innuttaasunut § 3-imí pineqartunut ilaatinneqartunut aningaasanik tunniussinissamut pisussaaffeqarneq taanna suliffeqarfinnut nr. 1-imí imaluunniit 2-mi pineqartunut ilaasunut atuutilersinneqassasoq.

Nr. 1-imí aamma 2-mi aalajangersakkat, kommunit aamma Namminersorlutik Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkant naapertuupput. Siunertaavoq suliffeqarfiit il.il. siunnersummi matumaní pineqartunut ilaatinneqarsinnaasut, missingersuutinut naatsorsuutinullu inatsimmi ilaatinneqarsinnaasunut naapertuunnissaasa qulakteernissaa.

§ 6-imut

Imm. 1-imut

Siunnersuutigineqarpoq akiliisussaatitaasut, aningaasat innuttaasumut (ningaasanik tigusisussaq) tunniunneqarnissaat kingusinnerpaamik ullunik 2-nik sioqqullugu, aningaasanik nuussissasut. Akileraartarnermut ingerlatsiviup akiliinermik suliarinnissinnaanissaanut nuussineq tamakkiisuussaaq, takuuk aalajangersakkami imm. 2 aamma § 7, akiliisussaatitaasup paasissutissanik ilanngussinissaanut maleruagassiiivusoq.

Ilanngaassiviup piffissami akunnermiliittumi akileeqqusissutit ilanngutsinnejarsimasut tunngavigalugit akiliutissanik nuussinissa eqqarsaatigalugu, piffissamut killiliussaq aalajangersarneqarpoq. Tulliullugu Ilanngaassiviup aningaasat innuttaasup kontuanut nuussavai.

Aalajangersakkami, aningaasarsiat aamma atorfekarnermi isertitassat allat aamma ingerlatseqatigiiffinnit il.il. iluanaarutit, pineqartunut ilaapput. Tamatumá saniatigut Namminersorlutik Oqartussanit aamma taassuma ataani sullissivinnit innuttaasunut tunniussinerit tamarmik pineqartunut ilaapput. Akiliisussaatitaasut, assersuutigalugu Namminersorlutik Oqartussat isumaqtigiiissummi peqataasutut, assersuutigalugu

inuussutissarsiortumut namminersortumut Ilanngaassivik aqqutigalugu tunniussinissap ulla
2-t angullugit sivisussuseqarnissaa, naatsorsuutigisussaassavaa.

Taamaattoq siunnersuummi § 8 malillugu ingerlaannaq tunniussassat Ilanngaassivimmit
sapinngisamik piaernerpaamik nuunneqartassapput.

Imm. 2-mut

Akiliineq Ilanngaassivimmit suliarineqarsinnaassappat tamanna tamakkiisuussaaq.
Tamakkiisumik nuussineq tassaavoq aningaasat eqqortumik annertussusillit nuunneqartut
aammalu akiliinerup Ilanngaassivimmit suliarineqarnissaanut paasissutissat pisariaqartut
ilanngullugit nassiunneqarsimasut. Paasissutissat nuunneqarpata aningaasallu naammattumik
annertussuseqarnatik akiliineq uppernarsarneqartussaassaaq. Tamanna Ilanngaassivimmi
allattorsimasuutit kukkusumik nalunaarsorneqarneranni aammalu akiliutip tamakkiisumik
akilerneqarnissaa siunertaralugu akiliisussaatitaasut iluarsiissuteqarnerisigut, suliaqarnermi
pisinnaavoq.

§ 7-imut

Imm. 1-imut

Akiliinernut tamanut atatillugu inuup akiliivigineqartussap CPR-normua akiliisussaatitaasup
atussavaa.

Imm. 2

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup paasissutissanut akiliinermut ilanngullugit
nassiunneqartussanut teknikkikkut piumasaqaatit aamma nassuaanerit, aalajangersassavai.
Nassuaanerit assersuutigalugu tassaasinnaapput isertitat suussusaat, piffissaq suna akiliinermi
pineqarnersoq, akiliisussaatitaasup kinaassusaa, assersuutigalugu CVR-ia atorlugit.

Paasissutissat suut akiliisussaatitaasup ilanngullugit nassiutissanerai, akiliinerup/isertitat
suussusaat apeqqutaassapput.

§ 8-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami siunnersuutigineqartumi Ilanngaassivimmut tunniussinermut atatillugu,
ningaasat akileeqqusissutinik akiliinermut atorneqassanngitsut, tunniussisussaatitaasup
allassinnaagaa, inatsimmi tunngavissalerneqarpoq. Tassani tunniunneqartussat tamarmik
imaluunniit ilai pineqartunut ilaatinneqarsinnaapput.

Taamaalilluni aningaasat Ilanngaassivikkoortiinnarneqassapput aammalu innuttaasumut
tunniunneqassallutik.

Imm. 1, nr. 1-imí aalajangersagaq ullormusianut aamma angalanermi ajunngitsorsiassanut, sulisitsisup innuttaasoq sulinerminut atatillugu angalanerani nerisaqarneranut, ineqarneranut aamma pisariaqartitaannut annikitsunut matussutissatut tunniuttagaannut, tunngassuteqarpoq.

Imm. 1, nr. 2-mi aalajangersakkami assersuutigalugu ilaassapput, innuttaasoq aningaasartuutinut akiliigallarsimasoq, sulisitsisumit imaluunniit akiliisussaatitaasumit allamit utertinneqartussanik.

Imm. 1, nr. 3-mi siunnersuutigineqarpoq, communalbestyrelsi pisortanit ikorsiissutinik akiligassanik akiliisitsivioqqusaanngitsunik tunniussisinnaanissamut aalajangiisinnaasoq. Aalajangersakkanut assersuutigalugu ilaatinneqarpoq innuttaasoq akiligassaqarpat tunniunneqartut inuttaasumit aningaasartuuteqarfiussapput. Assersuutigalugu taakku tassaasinnaapput ukiukkut atisasanut imaluunniit sulinermi atisanut il.il. pisinissamut pisortanit ikorsiissutit qaffassutaat.

Peqqissutsimut tunngasuni innuttaasut nerissutissaannut tunniuttakkat imm. 1, nr. 4-imí aalajangersakkami ilaatinneqarput.

Taarsiinissamut akiliutit assigiinnitsut arlallit eqqartuussisarnermi inatsimmi § 620 naapertorlugu akiliiffiusussaanngitsut, imm. 1, nr. 5-imí aalajangersakkami ilaatinneqarput.

Imm. 2-mut

Akiliinissaq aalajangersimasoq akiligassat aqqutigalugu akileqqusaanngissinnaanersoq aammalu akiliineq ingerlaannartumik akiliinerit pillugit maleruagassat malillugit suliarineqassanersoq nalornisoqartillugu Akileraartarnermut Aqutsivik aalajangiinissamut piginnaatinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Aammattaaq akiliisussaatitaasoq akiliinermini isertitat aalajangersimasumik innersuussutiginissaannut peqquneqarsinnaaneranut Akileraartarnermut Aqutsivik piginnaatinneqarpoq. Aningaasat akileeppusissummut periutsimut ilanngutinngitsoorneqarnissaat siunertaralugu isertitat eqqunngitsumik innersunneqarnissaannik iluanaarniarsinnaasoqaratarsinnaanerata annikillisarneqarnissaa aalajangersakkut siunertarineqarpoq. Aalajangersagaq qaqtiguinnaq atorneqartassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Imm. 3-mut

Siunnersuutigineqarpoq pisuni, imm, 1, nr. 1-2-mi allassimasunit allaanerusuni, tunniussassat akileeppusissutinik akiliinermut atoqquaassannginnersut, pillugu maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqassasut.

Aammattaaq siunnersuutigineqarpoq aalajangersagaq imm. 1-imí aalajangersarneqartut imarisaasa killiliiffigineqarnissaannut imarisaasalu annertusarneqarnissaannut

Naalakkersuisut piginnaatinneqarput. Assersuutigalugu akiliisussaatitaasut akiligassinneqanngikkaluarlutik il.il. ataatsimut isigalugu aningaasat akiligassanut atorneqanngitsoornissaannut periarfissanik atornerluisut paasineqarpat aalajangersagaq atorneqarsinnaavoq.

Imm. 4-mut

Akiliinerit ilaat ingerlaannartumik akiligassatut suliarineqartarnissaat pillugu maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqassasut siunnersuutigineqarpoq.

Nassuiarneqartutut pisortanit isertitat tamarmik Ilanngaassivimmuit akilerneqassapput. Kisiannili innuttaasoq nukinginnartumik pisariaqartitsilerluni inisisimalersinnaavoq, tassani kommunimi isumaginninnermut oqartussat innuttaasumut piaartumik aningaasanik atugassiinissaat pisariaqalerluni, assersuutigalugu nukinginnartumik ajornartorsiulernissaq pitsaaliorniarlugu. Tamatumani aamma tassaasinnaavoq suliffeqarfik nunami allami il.il. sulisulik.

Taamaattumillu maleruagassat Naalakkersuisunit aalajangersarneqartut naapertorlugit kommunalbestyrelsi allaluunniit akiliisussaatitaasoq aningaasat ikorsiissutilluunniit ingerlaannartumik akilerneqarnissaannut aalajangiisinjaanissaat periarfissinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Ingerlaannartumik akiliinerup kingunerisaanik Ilanngaassivimmimi periaaseq teknikkikkut aaqqissuunneqassaaq, taamaalilluni akiliisussaatitaasunit akiliinernut atatillugu periaatsimi paasissutissat allassimasut aallaavigalugit innuttaasup kontuanut sabinngisamik piaernerpaamik tunniussineq pisussaassalluni. Taamatuttaaq aningaasanit akiligassiissutit akilersinnejqarsinnaanngillat.

Imm. 5-imut

Akiliisussaatitaasut akilerneqartut ingerlaannartumik akiligassatut aningaasallu akiligassiissutigineqarsinnaanngitsut eqqarsaatigalugit Ilanngaassivimmik periutsimik atuinermanni paasissutissat nalunaarsugassalluunniit imaluunniit periusissat allat pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqassasut siunnersuutigineqarpoq.

§ 9-mut

Imm. 1-imut

Innutaasup isertitaannit Ilanngaassivik aqqutigalugu tigusassaannit akileeppusissutinik qaqugukkut akiliisitsisoqaqqusaanersoq, aalajangersakkami maleruagassiivigineqarpoq.

Pineqartoq tamatumunga ilanngutsissimannngippat imaluunniit pineqartoq imm. 2-mi aalajangersagaq malillugu pineqartunut ilaasoq akileraartarnermut ingerlatsivik aalajangiisimanngippat, akileeppusissummik akiliisitsisoqaqqusaanngitsoq.

Imm. 2-mut

Innuttaasoq akiliisarfimmi pineqartunut ilaaliassoq akileraartarnermut ingerlatsiviup aalajangiisinnaaneranut tunngavissarititaasut aalajangersakkami allattorneqarput. Pineqartoq akiliisarfimmi pineqartunut ilaasoq akileraartarnermut ingerlatsiviup aalajangiisinnaanissaanut, tunngavissarititaasoq ataasiinnaq naammassineqarsimassaaq. Aalajangiineq maleruagassanit pisussaaffiliunneqarluni aalajangiineruvoq, tassami aalajangiinermi naliliineq ingerlanneqartussaanngimmat.

Imm. 2, nr. 1-imí siunnersuutigineqarpoq pineqartunut ilaatinneqalernissamut tunngavissarititaasoq siulleq tassaasoq, pineqartoq pisortanut akilinngitsuukkanik akiitsoqartoq. Tassunga atatillugu pineqartoq qitiusumi akiliisitsiniartarnermut oqartussami akilinngitsuukkanik akiitsoqartoq nalunaarsorneqarsimanersoq, pingaartinneqarpoq.

Imm. 2, nr. 2-mi siunnersuutigineqarpoq innuttaasoq akiligassanik akiliisitsisarnermi pineqartunut ilaatinneqartussanngortinneqarluni pisut aappaat tassaasoq, innuttaasoq ukiut kingulliit 5-it iluanni 3-nik imaluunniit amerlanerusunik akilinngitsuukkanik akiitsoqarnermut suliaqarfingeqarsimasoq. Nr. 1 assigalugu, akiliisitsiniartarnermut oqartussami suut nalunaarsorneqarsimanersut pingaartinneqassaaq.

Aalajangersakkamut tunngavilersuutigineqarpoq, akilinngitsuukkanik akiitsoqarnerup ajornartorsiutaanerata ilai tassaasut, akiligassiisut aamma akiliisitsiniartarnermut oqartussat innuttaasunit annikitsunik aningaasartalinnik akiliisitsiniartarnermut allaffissornikkut isumalluutinik annertuunik atuisussaanera.

Aalajangiisuussapput suliát akiliisitsiniartarnermut oqartussamut suliakkiissutigineqarsimasut amerlassusaat. Pisortanut akiitsunik akiliisitsiniartarneq pillugu maleruagassat malillugit kommunit, kinguartitsinissaq imaluunniit akilersuilluni akileraanissaq pillugu isumaqatigiissuteqartoqarsimanngippat, akiliinissamut piffissamut killiliussat kingorna ullut 14-it missaasa qaangiunneranni, assersuutigalugu akiligassiissutit akiliisitsiniartarnermut oqartussamut suliakkiissutigisarpaat. Ineqarnermut attartorneq aamma innaallagissamik, imermik kiassarnermillu pilersuineq pillugit akiligassiissutit, akiliisussaq minnerpaamik 2-riarluni akiliinissamik eqqaasitsissutinik tigusaqarsimappat, aatsaat suliakkiissutigineqassapput.

Imm. 3-mut

Siunnersuutigineqarpoq aalajangiisoqannginnerani innuttaasoq aalajangiinermut akerliliissuteqarnissamut periarfissinneqassasoq.

Akiitsunut akilinngitsuukkanut imaluunniit piumasaqaatip piuneranut imaluunniit annertussusaanut akerliliissuteqarnerit, piumasaqaammut tunngaviusut misissorneqarnissaannik kinguneqarsinnaapput. Taamatut pisoqarnerani akileraartarnermut ingerlatsivimmit apeqqut akiligassiisumut saqqummiunnissaa pisariaqarsinnaavoq.

Akiitsoqartumut aaqqagiinngissuteqarnermi, akiligassiisup suliaq eqqartuussivimmut suliakkiissutigisariaqassavaa.

Taamaattoq akerliliissuteqarnerit tamakkerlutik kinguartitsinermik sunniuteqassanngillat. Akiitsoqartup piumasaqaatip atuutinnginnera pillugu nalaatsornerinnarmik akerliliissuteqarnermik saqqummiussilluni, aalajangiineq kinguartissinnaassanngilaa imaluunniit avaqqutaarsinnaassanagu. Taamaattumik akiitsoqartup piumasaqaatip piunera imaluunniit akiligassiisumit eqqortumik naatsorsorneqarsimannginnerarlugu akerliliissuteqarluni uppermarsassavaa. Taamaattoqarsimanngippat akerliliissuteqarnerit kinguartitsinermik sunniuteqassanngillat.

Assersuut 1: Akiligassatigut kinguaattoorutillit nalunaarsorsimaffianni allassimavoq innuttaasoq eqqagassalerinermut 800 kr.-nik ineqarnermullu akiliummut 12.000 kr.-nik akiligassaqrarluni kinguaattooruteqartoq. Illuatungerisamut tusarniaanermut atatillugu inuttaasup ineqarnermut akiliisimanerminut uppermarsaat kingornagut nassiuressavaa. Taamaattoqartillugu illuatungerisamut tusarniaanermi aalajangigassatut siunniutatut akileraartarnermut aqutsiviup aalajangikkani aalajangiusimaannarsinnaavaa innuttaasoq akiligassatigut suli kinguaattooruteqarmat.

Assersuut 2: Akiligassatigut kinguaattoorutillit nalunaarsorsimaffianni allassimavoq innuttaasoq eqqagassalerinermut 800 kr.-nik akiligassatigut kinguaattooruteqartoq. Illuatungerisamut tusarniaanermi innuttaasoq akiligassatigut kinguaattooruteqarnani akissuteqarpoq. Innuttaasoq uppermarsaatnik imaluunniit akerliliinerminut itisiliissutaasunik nassiuressaq. Akerliliissutaasut tunngavilersorluagaanngippata uppermarsaatitaqanngippatalu illuatungerisamut tusarniaanermi aalajangiussaq akileraartarnermut aqutsisoqarfimmit aalajangiusimaneqassaaq.

Assersuut 3: Innuttaasoq eqqagassalerinermut 800 kr.-nik akiligassatigut kinguaattooruteqarpoq. Illuatungerisamut tusarniaanermi innuttaasoq akissuteqarpoq akiligassatigut kinguaattoorutit akerlilerumallugit. Aammattaaq innuttaasoq kommunip eqqagassalerinermut akiligassiissutai akileeqqusineriluunniit pillugit siusinnerusukkut akerliliisimanerminut uppermarsaatnik nassiuressivoq. Taama pisqartillugu akileraartarnermut aqutsisoqarfik aalajangiisoqannginnerani akerliliissutit kommunimut saqqummiutissavai.

Tusarniaanermut akerliliissuteqartoqanngippat, piffissamut killiliussap akileraartarnermut ingerlatsiviup tusarniaanermut allakkiami allataata kingorna inatsisitigut atuutsitsineq atuutilissaq.

Akerliliissutit pillugit aalajangersakkami imm. 3-mi taamaallaat ilaatinneqarput pisut akileraartarnermut aqutsivik inuk akiligassiiffingeqartussaq pillugu aalajangikkat pillugit sulianik ingerlatsivigisai. Taamaalillunilu aalajangersakkami ilaatinneqarnatik pisut

innuttaasoq Ilanngaassivimmi akileeqqusissummut atatillugu akerliliissuteqarnerit. Taakku siunnersummi §§ 40-41 malillugit suliarineqassapput.

Imm. 4-mut

Siunnersutigineqarpoq innuttaasup tusarniaanermut piffissamut killissaliussap qaangiutinnginnerani akiitsut akilinngitsuukkat akilerpagit, innuttaasup akiliisarnermi pineqartunut ilaatinneqalernissaq pinngitsoortissinnaaga.

Taamaattoq innuttaasoq taamatut pisoqarnerani aamma piffissap aalajangersimasup iluani akiitsunut akilinngitsuukkanut suliat amerlassusaat pillugu imm. 1, nr. 2-mi pineqartunut ilaappat, pineqartoq akiliisarnermi pineqartunut ilaatinneqalissasoq akileraartarnermut ingerlatsivik aalajangiissaq.

Imm. 5-imut

Innuttaasoq akileraartarnermut ingerlatsiviup aalajangiinerata malitsigisaanik imaluunniit nammineq kajumissutsimik ilangutsinnerup malitsigisaanik akiliisarnermi pineqartunut ilaappat, nr. 1-3-mi aalajangersakkami piumasaqaatit naammassineqarsimappata, innuttaasoq akiliisarnermit ilaajunnaarniarluni nalunaarsinnaavoq.

Innuttaasoq akiliisitsisarfimmi pineqartunut ilaasoq naliliineq assigalugu, aalajangiineq kinaassusersiunngitsumik tunngaveqarneq aallaavigalugu aalajangiiffigineqartoq tassani pineqarpoq. Tunngavissarititaasut naammassineqarsimappata, innuttaasoq akiliisitsisarfimmit nalunaarsorsimajunnaarnissamik pisinnaatitaavoq.

Imm. 3, nr. 1 malillugu innuttaasup piffissami qinnuteqarfiusumi imm. 2-mi aalajangersakkami tunngavissarititaasut naammassisimasussaanngilai.

Imm. 5, nr. 2 malillugu innuttaasoq taamatuttaaq ukiup kingulliuup iluani imm. 2-mi aalajangersakkami tunngavissarititaasut naammassisimasussaanngilai.

Imm. 5, nr. 3 malillugu innuttaasoq akiliisitsisarfimmi pineqartunut ilaassasoq pillugu Akileraartarnermut ingerlatsivik innuttaasumut aalajangersimasumut tunngatillugu aalajangiisimappat, tunngavissarititaasoq taamaallaat atutissaaq. Taamatut pisoqartillugu akileraartarnermut ingerlatsiviup aalajangiineranit minnerpaamik ukiut marluk ingerlasimassapput.

Imm. 6-imut

Ilanngaassivimmi akiliisarnermit ilaajunnaarnissamik ilaalmissemillu nalunaarneq, arlalinnik suliaqarnermut sunniuteqartussaavoq. Akiligassiisut assersutigalugu akiligassaq Ilanngaassivik aqqutigalugu imaluunniit aqqutiginagu aammalu ulloq suna aallarnerfigalugu akilersinneqartassanersoq, nalunaarfigineqassapput. Taamatut nalunaaruteqarneq aamma

piffissamut killissaliussat pillugit akileraartarnermut ingerlatsiviup aamma akiligassiisup akornanni suleriaatsit naleqquttuussapput.

Imm. 7-imut

Aalajangersagaq manna malillugu aalajangiinissaq siunertaralugu akileraartarnermut ingerlatsivik nalunaarsuiffinni assigiinngitsuni paasissutissanik ataatsimoortitsissaq. Ataatsimoortitsinissami siunertarineqarpoq innuttaasut pisortanut akiligassatigut maannakorpiaq kinguaattoorutillit imaluunniit akiligassatigut kinguaattoorutinik arlalinnik suliassaqarfiusimasut akileraartarnermut aqtsivimmit kinaassusersisinjaanissaat. Tassani ilaatinneqarsinnaapput akiligassatigut kinguaattoorutit pillugit paasissutissat, akiligassatigut kinguaattoorutit annertussusii ataasiakkaanut agguataarlugit, akiligassiissutit suussusii, ullut akiligassat akileraartarnermut aqtsivimmut tunniunneqarfii, kontulersuineq aammalu akiliinerit il.il. Paasissutissat taakku akileraartarnermut atatillugu paasissutissanut aammalu inuup normuinut nalunaarsorsimaffimmit paasissutissat ilanngullugit ingerlanneqarsinnaapput, tamatumani innuttaasut akiligassiiffingeqartussatut ilanngunneqarnissaat pillugu suliassannik akileraartarnermut aqtsiviup aallartitsisinjaanissaat ingerlatsisinjaanissaalu anguniarneqarluni.

Paasissutissat illuatungerisanik tusarniaassutini aalajangikkanilu innuttaasunut nassiunneqartunut ingerlateqqinnejqarsinnaapput innuttaasup suliamut tunngavagineqartoq paasissutissallu nalunaarsorneqartut pillugit akerliliissuteqarnissamut tungavissaqarluarnissaat siunertaralugu.

Paasissutissat inuit normuinik nalunaarsorsimaffimmit aammalu akileraartarneq pillugu nalunaarsorsimaffimmit paasissutissanut ataatsimoortitsinissami ilaatigut tunngavagineqarpoq innuttaasup allamut nuussimanera imaluunniit angajoqqaatut oqartussaassuteqartillugu il.il. pisut eqqumaffiginiarneqarnissaat. Akileraartarneq pillugu paasissutissanut atatillugu ataatsimoortitsineq tulluartuuusinnaavoq inuit isertitaqarneq ajortut pinnagit akiligassiiffingeqarnissaminnut isertitatigut tunngavissallit aallunneqarnissaat siunertaralugu.

Imm. 8-mut

Siunnersutigineqarpoq aalajangersagaq manna malillugu aalajangiinernut maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqassasut, ilanngullugit suleriaasissat aammalu qinnuteqarnermi immersugassanik aalajangersimasunik atuisoqassanersoq.

§ 10-mut

Imm. 1-mut

Aalajangersakkut anguniarneqarpoq akiligassat sorliit Ilanngaassivik aqqutigalugu akileqquneqarsinnaaneranik killiliinissaq. Akiligassaq piffissami akiliiffissami kingullermi

akilerneqarsimanngitsoq akileeqqusissutigineqarsinnaanngilaq, tamatumani akiligassatigut kinguaattoorut pineqarmat. Tamanna akiligassanik akiliisitsisarnerup nutarterneqarnissa aammalu akiitsunut akilinngitsuukkanut pinngitsaliissummik akiliisitseriaasiussanngitsoq, pillugu siunnersuummi siunertamut naapertuuppoq.

Siunnersuummi § 26-mut innersuussinermi siunertarineqarpoq innuttaasup akiligassaqarfimminut nammiq piumassutsini malillugu akiliinissamut isumaqatigiissutinit akileeriaatsimi ilaatinneqarsinnaanissaata qulakkeerneqarnissa. Nammiq piumassuseq malillugu akiliinissamik isumaqatigiissut tassaavoq akiligassatigut kinguaattoorutit piffissap aalajangersimasup iluani imaluunniit aalajangersimasumik annertussusilimmik akilersorneqarnissaat pillugu akiligassallit akiligassaqarfiullu akornanni isumaqatigiissut.

Imm. 2-mut

Aappassaatut imm. 2-imí siunnersuutigineqarpoq Ilanngaassivik aqqutigalugu akiligassiinerit suut akilersinneqartassanersoq kiisalu oqartussat sorliit akiligassiernik akiliisitsisassanersut pillugu maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqassasut. Taamaalluni akiligassiernut Ilanngaassivik aqqutigalugu akilersinneqartartussanut ilaasussat allattorsimaffianni nalunaarutinngorlugu aalajangersaasoqassaaq. Akiligassanik akiliisitsisarnerup maleruagassanut siunnersuummi matumani aalajangersarneqartunut aammalu Ilanngaassiviup il.il. atorneqarnissaanut tunngavissarititaasunut naapertuunnissaat qulakkeernissa siunertaralugu, maleruagassat oqartussat aalajangersimasut isumaqatiginninniarfigineqareerneranni aalajangersarneqassapput. Oqartussaasup aalajangersimasup akiligassat ilaat Ilanngaassivik aqqutigalugu akiligassiissuteqarsinnaanerata aalajangersaavigineqarnissaanut aamma periarfissaqarpoq, akiligassat allat nalinginnaasumik akileqquneqassallutik.

Naatsorsuutigineqarpoq aallaqqaataani akiligassiinerit aamma oqartussat, Ilanngaassivik aqqutigalugu akiliisitsisinnaasut ikittuinnaassasut, kisianni amerlassusaat piffissap ingerlanerani, ingerlatsinikkut misilitakkat annertusiartorneri ilutigalugu, amerliartortinneqassasut.

Akiligassiissutit pisortat innuttaasunut akiligassiissutigisaat tamarmik Ilanngaassivik aqqutigalugu akilersinneqarsinnaapput. Akiligassiissutit pisortat ingerlatsinerannut inatsisineersunersut imaluunniit inuit akornanni inatsisinut tunngassuteqarnersut apeqqutaatinnagu tamanna atuutissaq, soorlu tunniussassanik tunniussinissaq. Ilanngaassivik aqqutigalugu innuttaasut akiliisinneqarsinnaanissaannut pisariaqartoq tassaavoq, innuttaasup siunnersuummi § 9, imm. 1 aamma 2 naapertorlugit akiliisarnermi pineqartunut ilaatinneqalersimanera.

Pisortat paasineqassaaq tassaasut Namminersorlutik Oqartussat, kommunit aamma pisortani oqartussat allat aammalu taakkua ataanni immikkoortortat, soorlu Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutai imminut ingerlatsitat.

Ingerlatseqatigiiffiit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut aamma pisortani suliffeqarfii allat il.il., inuinnarnut inatsisit malillugit aaqqissuussaanerat iluseqartut, taamaalillutik Ilanngaassivik aqqtigalugu akiligassiinernik akiliisitsisinnaanngillat. Taamaattoq tamanna ingerlatseqatigiiffinnut il.il., aalajangersakkami imm. 2-mi ersarissumik taaneqartunut atuutinngilaq.

Akiliisitsisoqarsinnaanissaanut akiligassiinermik atuuttumik peqarnissaa pisariaqarpoq. Akiligassiinermi inatsisit malinneqarsimasinnaapput imaluunniit inatsisit naapertorlugit peqqusissutaasinnallutik, soorlu akleraarutit, akitsuutit imaluunniit akiliutit. Akiligassiinermi tamatuma saniatigut innuttaasumut isumaqatigiissut atuuttoq malinneqarsimasinnaavoq. Taanna assersuutigalugu tassaasinnaavoq innaallagissamik, imermik kiassarnermillu pilersuineq pillugu isumaqatigiissut imaluunniit attartornissumut isumaqatigiissut. Akiligassiineq tamatuma saniatigut innuttaasumit akuersaarneqartusinnaavoq. Taanna assersuutigalugu tassaasinnaavoq innuttaasoq pisortani oqartussat pigisaanni ajoqsiisimasoq aammalu pineqartup tamanna aammalu taarsiinerup annertussusissaa akuersaarsimagaa. Akiligassiineq eqqartuussinikkut, isumaqatigiissitsinikkut assigisaanniluunniit aalajangerneqarsimappat, taamatuttaaq akiligassiineq atuutissaaq Ilanngaassivik aqqtigalugu aklersinneqarsinnaalluni.

Imm. 3-mut

Siunnersuutigineqarpoq Inatsisartut inatsisaanni, pisortat akiligassiissutaasa saniatigut ingerlatseqatigiiffinit il.il. nr. 1- 3-mi allattorneqartunit akiligassiissutit, aamma pineqartunut ilaassasut.

Imm. 3, nr. 1-im iamma 2-mi siunnersuutigineqarpoq INI A/S-imit aamma Iserit A/S-imit akiligassiissutit siunnersummi pineqartunut ilaassasut. Ingerlatseqatigiiffiit pisortanit pigineqarput aammalu ullumikkut pisortat inissiaataannik amerlasoorpassuarnik aqtsisuullutik.

Nr. 3-mi siunnersuutigineqarpoq inissianik attartortitsinermut ingerlatseqatigiiffiit tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit pisortanit pigineqartut, ingerlatseqatigiiffiit taamaattut pilersinneqarpata, siunnersummi pineqartunut ilaatinneqarsinnaasut.

§ 11-mut

Aalajangersakkami siunnersuutigineqartumi Ilanngaassiviup atuuffissai pingarnerit, akiligassanik akiliisitsinertut iluseqartut, aalajangersarneqarput.

§ 9-mut innersuussinermut siunertaavoq, innuttaasoq ilanngutsissimappat imaluunniit akileraartarnermut ingerlatsivik tamatuminnga aalajangiisimappat, akiligassanik akiliisitsineq aatsaat pisinnaasoq, erseqqissarneqarnissaa.

Sulisitsisut, ingerlatseqatigiiffiit aamma pisortat innuttaasup isertitai tamakkiisut Ilanngaassivimmut tunniuttassavaat, taamaattoq aningaasat sulisitsisup aningaasarsianik tunniussinermi ilanngaatigisinnaasai ilanngaatigineqassallutik, assersuutigalugu soraernerussutisianut akiliutit aamma ilanngaatiginninnerit il.il. Tulliullugu akiligassiissutit ilanngutsinneqarsimasut aningaasanut atorsinnaasanut killissaliussat iluanni akilersinneqassapput, aammalu aningaasat sinneruttut innuttaasup kontuanut nuunneqassallutik.

§ 12-imut

Imm. 1-imut

Akiligassiissutit akileeqqusissutit Ilanngaassivimmi ilanngutsinneqartutut iluseqartut aningaasartaasa annertuussusaat apeqquaatinngu, isertitanit Ilanngaassivik aqqutigalugu inuup tigusassaannit aningaasat atorsinnaasat minnerpaaffeqarnissaannik innuttaasoq qulakkeerinninneqarpoq.

Taamaalilluni akileeqqusissutit, innuttaasup aningaasanik atorsinnaasanik annikinnerusunik tunniussivigineqarneranik malitseqartut, akilersinneqartassanngillat.

Aningaasat annertussusaannut innuttaasoq kisimiittuunersoq imaluunniit katissimallugu aappaqarnersoq apeqquaavoq. Tamatuma saniatigut aningaasanut atorsinnaasanut meeqqat angerlarsimaffimmi najugaqartut 18-it inorlugit ukiullit amerlassusaat (takuuk imm. 3) kiisalu innuttaasoq ilinniartuunersoq (takuuk imm. 2) ilaatigut sillimaffigineqassapput.

Assersuut 1: Inuk ataaseq, kisimiittoq, meerartaqanngitsoq. Ilanngaassivimmut aningaasarsiat 15.000 koruunit akilerneqarput. Akiligassat katillugit 14.300 koruuniupput. Isertitat aningaasartuutit ilanngaatigalugit taamaalilluni 700 koruuniupput. Aningaasanut atorsinnaasanut annertussusiliussaq 4.000 koruuniavoq, tamatumalu kingunerisaanik innuttaasup isertitat 4.000 koruunit tigussavai aamma 10.300 koruunit akiligassanik pingarnersiuilluni tulleriinnilersugaasunik akiliinissamut atorneqassapput.

Assersuut 2: Inuk ataaseq, 20-nik ukiulik, meerartaqanngitsoq, 2.500. koruuninik isertitaqarpoq. Akiligassat katillugit 2.000 koruuniupput. Aningaasanut atorsinnaasanut annertussusiliussaq 4.000 koruuniunerata kingunerisaanik inuup isertitani 2.500 koruunit tamaasa tigussavai.

Imm. 2-mut

Siunnersuutigineqarpoq ilinniartunut, ilinniarnermusiassanik tigusaqartartunut, aningaasat atorsinnaasat appasinnerutilugit aalajangersarneqassasut. Aalajangersakkami aamma ilinniartut nunanit allaneersut, Kalaallit Nunaanni najugaqalersimasut, kisianni Ilanngaassivik

aqqutigalugu tunniunneqartanngitsunik nunanit allanit ilinniarnermusiaqartut imaluunniit legat-inik pissarsisimasut, pineqartunut ilaatinneqassapput.

Imm. 3-mut

Siunnersuutigineqarpoq aningaasat atorsinnaasat meeqqamut 18-it inorlugit ukiulimmut, inoqutigiinni taakkunani ilaasumut, ataatsimut qaammammut 1.600 koruuninik qaffanneqassasut. Siunnersuummi § 13-im, aningaasat atorsinnaasat qanoq angajoqqaat akornanni agguarneqassanersut, maleruagassat erseqqinnerusut aalajangersarneqarput.

Imm. 4-mut

Innuttaasut inuunerminni inisisimanertik pissutigalugu aningaasat atorsinnaasut qaffanneqarnissaat pisariaqartillugu pisoqarsinnaavoq, assersuutigalugu peqqiilliormermut tunngasut pissutigalugit. Tamanna assersuutigalugu pisinnaavoq, inuk innarluuteqarnermut tapinik tigusisarnissamut pisinnaatitaappat.

Taamaattumik kommunalbestyrelsi aningaasat atorsinnaasat qaffanneqarnissaat pillugu aalajangiisinnanissamut piginnaatinneqarpoq.

Imm. 5-imut

Aningaasat atorsinnaasat pisut ilaanni qaffasinnerusinnaasut pillugu maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaanissamut aalajangersakkami imm. 6-im piqinnaatinneqarput. Taamaattumik kommunalbestyrelsi maleruagassat Naalakkersuisunit aalajangersarneqartut malillugit aningaasat atorsinnaasat qaffanneqarnissaat pillugu aalajangiinissamut piginnaatinneqarpoq. Assersuutigalugu nammineq ineqarnermut aningaasartuutit pissutigalugit aningaasat atorsinnaasat qaffanneqarsinnaapput.

Imm. 6-imut

Siunnersuutigineqarpoq Naalakkersuisut aningaasat atorsinnaasat qaffanneqarnissaannik akuersisarnermut maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut piginnaatinneqassasut.

Siunnersuutigineqarpoq, assersuutigalugu innuttaasoq pisortat aqqutigalugit ineqartinneqanngippat, aningaasat atorsinnaasat qaffasinnerunissaat pillugu maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput. Nammineq ineqarnermut aningaasartuutit Ilanngaassivik aqqutigalugu akilersinnejqarsinnaannginnerat eqqarsaatigalugu aalajangersagaq isigineqassaaq. Taamaattumik tamatumunnga taarsiullugu siunnersuutigineqarpoq aningaasat atorsinnaasat ineqarnermut aningaasartuutit uppermarsaatitaqartut, innuttaasup namminersortumit attartukkamik inigisamini akiliutigisartagaasa annertoqataannik qaffanneqarsinnaassasut. Aalajangersagaq aamma pisuni assingusuni allani atorneqartassasoq eqqarsaatigineqarsinnaavoq.

Tamanna assersuutigalugu tassaasinnaavoq innuttaasoq sapigaqarnini pissutigalugu immikkut nerisaqarnissamik imaluunniit innarluuteqarnini pissutigalugu il.il. pisariaqartitsippa aningaasanik atorsinnaasanik amerlanerusunik atugassaqartikkumallugu annertunerusumik atugassaqartinnissaa pillugu maleruagassanik aalajangersaanissaq.

Naalakkersuisut tamatuma saniatigut aningaasat atorsinnaasat qanoq aalajangersarneqartassanersut aammalu taakkununnga killisanut maleruagassanik aalajangersaasinjaapput.

Kommunit aalajangigaat Ilanngaassivimmi periutsimi assigiaartumik nalunaarsorneqarnissaat pingaaruteqarpoq. Taamaattumillu akilikkat nuunneqarnerinik suliarinninnermi Ilanngaassivimmi periutsimi paasissutissat qanoq atorneqarsinnaanissaat siunertaralugu aalajangikkat qanoq nalunaarsorneqarsinnaanerat pillugu maleruagassanik aalajangersaasiamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput. Atuisussat killilersorneqarnissaannut periutsimik ineriaortitsinissaq naatsorsuutigineqarpoq, tamatumani kommunini sulianik ingerlatsisut aalajangikkat inernerri nalunaarsortassallugit.

§ 13-imut

Meeqqanut 18-it inorlugit ukiulinnut aningaasat atorsinnaasat qanoq angajoqqaat akornanni agguarneqassanersut, aalajangersakkami maleruagassiivigineqarpoq.

Imm. 1-imut

Angajoqqaatut oqartussaasut arlaat ataaseq meeqqap najugaani najugaqarsimanngippat, aningaasat atorsinnaasat qanoq agguarneqarnissaannut tunngaviusut inatsimmi aalajangersarneqassasut siunnersuutigineqarpoq. Taamatut pisoqarnerani meeraq angajoqqaat arlaanni najugaqartutut nalunaarsorsimanersoq apeqqutaassaaq.

Imm. 2-imut

Meeraq angajoqqaaminiinngitsoq allani oqartussanit inissinneqarsimatillugu, aningaasat atorsinnaasat qaffasinnerusut meeqqamik paarsisunut tutsinneqassapput.

Imm. 3-imut

Meeraq ulloq unnuarlut paaqqinniffimmut inissinneqarsimappat, aningaasat atorsinnaasat atorunnaassasut, siunnersuutigineqarpoq.

Imm. 4-imut

Aningaasat atorsinnaasat meeqqanut tunngassuteqartut angajoqqaap appaanut nuutinneqarsinnaasut, angajoqqaat qinnutigisinnassagaat siunnersuutigineqarpoq. Qinnuteqarneq akileraartarnermut ingerlatsiviup innersuussutigisaatut akileraartarnermut ingerlatsivimmut tunniunneqassaaq.

§ 14-imut

Siunnersuutigineqarpoq katissimallugu aappaasup aningaasat atorsinnaasani tamaasa imaluunniit ilai, katissimallugu aapparminut nuunnissaannut periarfissaqassasoq.

Aalajangersakkami katissimallutik aappariinnut aningaasat atorsinnaasat avinneqarsimanerannut tunngassuteqarluni aammalu aningaasat atorsinnaasat meeqqanut attuumassuteqartortaannut qaffaanermut tunngassuteqarani, § 13, imm. 4-imi aalajangersakkamit allaanerussuteqarpoq.

Assersuutigalugu katissimallutik aappariit aappaata inoqutigiinni isertitat tamakkerlugit isertitarippagit, katissimallutik aappariit aappaa angerlarsimaannartuulluni, aalajangersagaq atorneqarsinnaavoq. Aalajangersakkami aningaasat atorsinnaasat katissimallutik aappriit aappaanut isertitaqartuusumut nuutinneqarnissaa qinnutigineqarsinnaavoq. Nuussisinnaaneq atornerlunniarneqarsimappat, akileraartarnermut ingerlatsiviup qinnuteqaat itigartissinnaavaa.

§ 15-imut

Siunnersuutigineqarpoq aningaasat atorsinnaasat Inatsisartut inatsisaanni aalajangersagaasut, Naatsorsueqqissaartarfiup nalimmassaanermut aaqqiissutissamut naleqqersuutaanut procentiliussaq tunngavigalugu ukiumoortumik iluarsineqartassasut.

§ 16-imut

Imm. 1-imut

Siunnersuutigineqarpoq innuttaasut kommunimit aningasaqarnikkut aqunneqartut isertitaat, kommunimit tunniunneqarsinnaasut. Tamatumani siunertarineqarpoq kommunip aningaasat piffissap sivisunerusup ingerlanerani tunniussinnaassagai, assersuutigalugu sapaatip akunnikkaartumik, aammalu aningaasat innuttaasup akiligassaasa allat akilerneqarnissaannut atorsinnaassagai.

Imm. 2-mut

Siunnersuutigineqarpoq, innuttaasoq aningasaqarnikkut aqunneqartussanngorsimappat, kommunit Ilanngaassivimmi periaatsimit paassisutissanik pissarsisinnaassasut. Kommunit assersuutigalugu ineqarnermut akiliutip akilerneqarnissaata iliuuseqarfiginissaanut, periarfissaqarneq taanna atorsinnaavaat.

§ 17-imut

Imm. 1-imut

Akiligassiisup akiligassiissut, tassa imaappoq aningaasanik piumasaqaat, Ilanngaassivimmut akileeqqusissummik elektroniskimik, takuuk § 2, nr. 6, nassiuilluni Ilanngaassivimmut

ilanngutsissavaa. Akiligassiisumit akileeqqusissut, akiligassiisup inatsisit tunngavigalugit innuttaasumut akiligassiissuteqarneranik tunngaveqassaaq, assersuutigalugu attartornermut isumaqatigiisummi isumaqatigiisssuteqarnermut tunngasut tunngavigalugit.

Akileeqqusissutit ataasiakkaat akiligassiissutit annertussuseqartariaqanngillat, kisianni akiligassiissut akileeqqusissummut imaluunniit akileeqqusissutinut, akiligassiisumit ilanngutsinneqarsinnaasumut, killissaliisuussaaq.

Assersuut: Akiligassiissut inissiamut qularnaveeqqusiisummut 10.000 koruuninik annertussuseqartumut tunngassuteqarpoq. Akiligassiisoq aamma innuttaasoq isumaqatigiisssuteqarput qularnaveeqqusiisut qaammammut 1.000 koruuninik akilersorneqassasoq. Pisumi tassani akiligassiisoq, qularnaveeqqusiisutip tamakkerlugu akilerneqarnissaata tungaanut, qaamatikkaartumik akileeqqusissummik 1.000 koruuninik annertussuseqartumik nassiussisassaaq.

Imm. 2-mut

Akileeqqusissut qaqugukkut tiguneqartutut isigineqassanersoq aalajangersakkami maleruagassiivigineqarpoq.

Imm. 3-mut

Siunnersuutigineqarpoq akileeqqusissut, Ilanngaassiviup innuttaasoq sinnerlugu isertitanit il.il. innuttaasup tigusassaannit akiligassanik akiliisitsisarnermut aallartitsinissa sioqqullugu, Ilanngaassivimmi minnerpaamik ullorsiutit malillugit ulluni 10-ni periaatsimiitinneqassasoq. Piffissamut killiliussaq, innuttaasup piumasaqaatip piuneranut imaluunniit aningaasartaasa annertussusaannut akerliliissuteqarnissamut periarfissinneqarnissa siunertalarugu, aalajangersarneqarpoq.

Akiliisitsinerit ingerlaavartut piffissakkaartullu akilersinneqartarnissaat siunnersuummi pingaarnertut siunertaasoq, kiisalu pisortat digitalimik allakkerisarnermut aaqqiisutissamik atuutsitsilersimanissaq Ilanngaassiviup atuutsinneqalernissaanut tunngavissaatinneqartoq, taamaalillutik innuttaasut pisortanit digitalimik nalunaarutinik tigusaqarsinnaanissaannut, ataqtatigiissillugu piffissamut killiliussaq isigineqassaaq.

§ 18-imut

Imm. 1-imut

Akileeqqusissutit aallaaviatigut qaammatini 3-ni Ilanngaassivimmiitinneqarsinnaapput. Qaammatini 3-ni taakkunani Ilanngaassiviup akiligassat tulleriaarneqarnissaat aalajangersarneqartoq, takuuk kapitali 5, malillugu isertitanit piffissami innuttaasup tigusassaannit akileeqqusissutip akilersinnissa isumagissavaa.

Qaammatit 3-t taakkua naaneranni, akileeqqusissut periaatsimi peerneqartoq Ilanngaassivimmit akiligassiisumut, akilerneqanngitsumik akiligassiissuteqartumut, elektroniskimik paasissutissat nassiunneqassapput.

Akiligassiisoq tamatumani allatut akiligassiisummik akiliisitsinissamut innersuunneqarpoq. Tamatuma pisuni amerlanerni akiligassiisup akiligassiissutip pisortanut akiitsut akilersinniarneqartarerat pinaveersaartinneqarnissaallu pillugit Inatsisartut inatsisaat malillugu qitiusumi akiliisitsiniarnermut oqartussat aqqutigalugit akilersinniarneqassasoq innersuutissavaa.

Imm. 2-mut

Ilanngaassivimmi akileeqqusissutip akilernissaanut piffissaq eqqorlugu akiliinissamut piffissamut killiliussaq kingulleq, taassaasoq qaammatip naanera, erseqqissarneqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Imm. 3-mut

Siunnersuutigineqarpoq akileeqqusissutinut inuussutissarsiornermut tunngasunut aalajangersimasunut akiliinissamut piffissamut killiliussaq ullunut 30-nut aalajangerneqassasoq. Tamatuma malitsigisaanik akiligassiisup sumiginnaanermi piginnaatitaaffni siusinnerusukkut atorsinnaalissavai. Pisuni taakkunani sivikinnerusumik piffissaliinermi siunertaavoq, ilaatigut inuussutissarsiorertut akilinngitsuukkanik akiitsoqalernissaasa pinngitsoortinneqarnissaat.

Aalajangersagaq, akileeqqusissutit innuttaasut inuussutissarsiummik ingerlatsinerannut tunngassuteqartut siunnersuummi pingaarnersiuinermi tulleriinnilersuinermut, ataqtigiissillugu isigineqassaaq.

Imm. 4-mut

Siunnersuutigineqarpoq akiliinissamut piffissamut killiliussat aalajangersakkami imm. 1-im aamma 3-im aalajangersagaasut inunnut ataasiakkaanut sivikillisinnissaannut akileraartarnermut ingerlatsivik piginnaatinneqassasoq. Aalajangersakkami tunngavilersuutigineqarpoq, taamaattoqanngippat assersuutigalugu inunnit Ilanngaassivik aqqutigalugu akilinngitsuukkanik akiitsoqalernissamik eqqarsaateqartut akilinngitsuukkanik akiitsoqalersinnaanerat aarlerinaateqartussaasoq.

§ 19-imut

Akiligassiissut akiligassaqartumit naammassineqarsimappat, taanna Ilanngaassivik aqqutigalugu akilersinneqarsinnaanngilaq. Tamanna assersuutigalugu tassaasinnaavoq innuttaasup aningaaserivimmi nuussilluni, aningaasanngorlugu imaluunniit allatut iliorluni Ilanngaassivik avaqqullugu akiligassaq akilereersimaga.

Taamaakkaluartoq akileeqqusissut nassiunneqarsimappat, pisinnaatitaanani akileeqqusissuteqarneq pillugu § 41-mi aalajangersagaq taamatuttaaq atorneqarsinnaavoq.

§ 20-mut

Isertitat akileeqqusissutit takkuttut akiligassangortullu akilernissaannut ingerlaavartumik atorneqassapput. Qaammammi ataasimi akileeqqusissutip ilaa kisimi akilerneqarpat, aningaasartaata ilaa sinneruttoq akilersinneqartussatut uninngatinneqassaaq, aammal u isertitanit piffissami innuttaasup tigusassaannit tullernit akilersinniarneqassalluni.

Akileeqqusissutip aningaasartaa sinneruttoq taamaalilluni kingusinnerusukkut akilersinneqartussatut uninngatinneqassaaq. Akileeqqusissut annerpaamik qaammatini 3-ni akilersinneqartussatut Ilanngaassivimmiiтиннеqarsinnaavoq, taamaattoq inuussutissarsiutigalugu akileeqqusissutit taamaallaat ulluni 30-ni Ilanngaassivimmiiтиннеqarsinnaapput, takuuk § 18, imm. 1 aamma 3.

§ 21-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami, akiligassiissummut arlallit akiliisussaallutik akileeqqusissutit, pineqarput. Oqaatigineqassaaq akileeqqusissummi arlallit akiliisussaallutik amerlasuunik pisoqarnissaa naatsorsuutigineqanngimmat.

Akiligassiissummut innuttaasut arlallit akiliisussaallutik taamatut pisoqartillugu, akiligassiisup akileeqqusissut innuttaasunut akiliisussaasunut tamanut tamakkiisumik akilerneqartussatut ilanngutsissavaa. Taamaalilluni akileeqqusissut kimut sammitinneqarnersoq, akiligassiisoq aamma akiliisussat isumaqatigiissutigisariaqarpaat.

Akiligassiisup akiligassiissut ataaseq arlaleriarluni akilersinniartannginneranik, aalajangersagaq malitseqassanngilaq. Akiligassiisup marloriaammik akiligassiissummik akiliisitsimasup aningaasat annertuallaamik akilersinneqarsimasut utertillugit akilissavai.

Imm. 2-mut

Siunnersuutigineqarpoq, akiligassiisut Ilanngaassivimmik akiligassiinernik arlalinnik akiliisussaqartunik akiliisitsinermut atuinissaannut maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqassasut. Tassani tamatuma saniatigut ilaatinneqarput, innuttaasup aappaa Ilanngaassivimmik akiliisarfimmi pineqartunut ilaattillugu aappaalu pineqartunut ilaatinngagu, pisunut maleruagassat. Pisumi tessani akiligassiisoq, nammaqatigiillutik akiliisussaappata, inunnut marlunnut akiligassamik akiliisitsisinnaavoq.

Taamaattumik nalunaarummi il.il. taamatut akiliisitsinermut periaasissaq aalajangersarneqassaaq, taamaalilluni ilaatigut aningaasartaasa 2-riarluni akilersinneqannginnissaat qulakkeerneqassalluni.

§ 22-mut

Imm. 1-imut

Akiliinernut atuuttut assigalugit, Ilanngaassivimmit akiligassaqartup paatsugassaanngitsumik kinaassusersineqarsinnaanissaanut, akileeqqusissutit tamarmik inuup CPR-normuanut atatinneqarnissaat qitiulluinnarpoq.

Imm. 2-mut

Siunnersuutigineqarpoq akileraartarnermut ingerlatsiviup akileeqqusissutinik nalunaarutiginninnermi taakkualu nassiunneqartarnerannut teknikkikkut piumasaqaatit erseqqinnerusut aalajangersassagai. Akileraartarnermut ingerlatsiviup tamatuma saniatigut assersuutigalugu akileeqqusissutit fil-ini suni, immikkoortiterlugit nassuiakkani imaluunniit qanoq iluseqartillugit nassiunneqartassanersut, aalajangersarsinnaassavaa.

Akileeqqusissutit minnerpaamik imarisassaattut naatsorsuutigineqartariaqarput: Innuttaasup CPR normua, akiligassiisup (Oqartussaasup imaluunniit suliffeqarfip nassiussisup) id-normua akiligassiissutip allagartaata normua imaluunniit akiligassamut nassuaat taamaaqataanik paatsugassaanngitsoq, akiligassiissutip suussusaanut nassuaat, assersuutigalugu ineqarnermut akiliummik akiliisitsinissaq.

Imm. 3-mut

Siunnersuutigineqarpoq akiligassiisut Ilanngaassivimmik atuinerannut suleriaasissat ilitsersuutillu akileraartarnermut ingerlatsiviup aalajangersassagai. Suleriaasissani pineqarpoq assersuutigalugu ilangngutsinnermut, ilaajunnaarnermut, kukkunernik naqqiinernut il.il. suleriaasissat. Akileraartarnermut ingerlatsiviup tamatuma saniatigut ilitsersuutit aalajangersarsinnaavai aammalu Ilanngaassivimmik atuinermut ileqqorissaarnissaq nassuiarsinnaallugu.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq akileraartarnermut ingerlatsiviup atugassaritaasuni allannguuit pillugit minnerpaamik qaammatit pingasut sioqqullugit ilimasaaraluni, akiligassiisut ilimasaartassagai.

§ 23-mut

Imm. 1-imut aamma 2-imut

Aalajangersakkami, akileeqqusissutit, tamaasa akilernissaannut isertitat naammanngippata, qanoq tulleriinnilerlugit akilersinneqartassanersut tunngaviusussat aalajangersarneqarput.

Taamatut pisoqarnerani siunnersuutigineqarpoq akileeqqusissut pingaarnersiuinermi salliutinneqartoq, akileeqqusissummit pingaarnersiuinermi appasinnerusumiitinneqartumit,

siulliullugu akilersinnejassasoq. Imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq, akileeqqusissut assigiimmik pingaarnersiuinermi inisisimappat, akileeqqusissummit nutaanerusumit akileeqqusissut pisoqaanerusoq siulliullugu akilersinnejassasoq.

Assersuut: Qaammat 1-im iinnuttaasumut akileeqqusissutit makkua tiguneqarput (pingaarnersiuinerit assersuutaannaapput):

Qaammat 1.

- Ilanngaassivimmi akileeqqusissut
(ungaluusersimasumi pingaarnersiuinermi
inisisimanera)
Januarimut ineqarnermut akiliut (1)
Januarimut innaallagissamut akiligassaq (2)
Januarimut eqqaavilerinermut akiligassaq (3)

Taamaallaat ineqarnermut akiliutip akilernissaanut isertitat naammapput. Februarip qaammataani, januarimi akileeqqusissutinik akilerneqanngitsunik

Ilanngaassivimmiittoqarpoq. Tamatuma saniatigut nutaanik akileeqqusissutinik takkuttoqarsimavoq. Ataatsimut katillugit akileeqqusissutit makkuupput:

Qaammat 2.

- Ilanngaassivimmi akileeqqusissutit
(ungaluusersimasumi pingaarnersiuinermi
inisisimanera)
Januarimut innaallagissamut akiligassaq (2)
Januarimut eqqaavilerinermut akiligassaq (3)
Februarimut ineqarnermut akiliut (1)
Februarimut innaallagissamut akiligassaq (2)
Februarimut eqqaavilerinermut akiligassaq (3)

Qaammat 2-mi isertitat akiligassat pingasut akilernissaannut naammanngillat. Taamaattumik akileeqqusissut imatut tulleriinnilerlugin akilersinnejassapput: Februarimut ineqarnermut akiliut (1), januarimut innaallagissamut akiligassaq (2) aamma innaallagissamut akiligassaq, februarimut (2). Qaammatip tulliani akileeqqusissutit Ilanngaassivimmi akilersinnejartussat makkuupput:

Qaammat 3.

- Ilanngaassivimmi akileeqqusissutit
(ungaluusersimasumi pingaarnersiuinermi
inisisimanera)
Januarimut eqqaavilerinermut akiligassaq (3)
Februarimut eqqaavilerinermut akiligassaq (3)
Martsimut ineqarnermut akiliut (1)
Martsimut innaallagissamut akiligassaq (2)
Martsimut eqqaavilerinermut akiligassaq (3)

Innuttaasoq eqqaavilerinermut akiligassat marluusut tamaasa akilernissaannut aamma naammattunik akissaqanngippat, januarimut tunngasoq eqqaavilerinermut akiligassaq

Ilanngaassivimmit peerneqassaaq, takuuk § 19. martsimut ineqarnermut akiliut taamaalilluni januarimut eqqaavilerinermut akiligassamit siulliullugu suli akilersinneqartussaavoq.

§ 24-mut

Akileeqqusissutit aamma akileraarutit pingaarnersiuineri tulleriinnilersorneqarneranni malitassat § 24-26-mi aalajangersarneqarput.

§ 24-mi siunnersuutigineqarpoq isertitanit akileraaruteqaataasussanit akileraarutit, akileeqqusissutinit il.il. allanit qanorluunniit iluseqartunit tamanit, siulliullugit naammassineqartassasut. Akileraarutaagallartuni pineqarput aningaasarsianit akileraarutit B-tut iluseqartut. Tamatuma saniatigut akileraarutinut tapissanut akiligassat il.il., taakkua akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaat malillugu siumoortumik akileraaruteqarnermut ilanngullugit akilersinneqarsinnaappata, akilersinneqassapput.

Aalajangersakkami taamaallaat aningaasarsianit akileraarutit ilaatinneqarput. Akileraarutinik akitsuutinillu allatut ilusilinnik akiliisitsisarneq, soorlu motoorinut akitsuutit, pingaarnersiuinerup tulleriinnilersorneqarnerani nalinginnaasumi ilaatinneqarput.

Aalajangersakkami pingaartumik akileraarutit B-t ilaatinneqarput, tassami siunertaammat maannakkut maleruagassat periaatsillu, sulisitsisut il.il. unerartitsisussaatitaasut akileraarutinik A-nik unerartitsisarnerisa akiliisarnerisalu, attatiinnarneqarnissaat.

Akileraarutit B-t tassaapput B-tut isertitat, nassuiarneqarneranni isertitanut tamaginnut, aallaaviatigut A-tut isertitaanngitsunut tunngassuteqartut, tunngavigalugit naatsorsorneqartartut. Akileraarutit B-t inuup siumoortumik nalunaarsuinera tunngavigalugu naatsorsorneqartarput aammalu aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaat malillugu 10-ni akilersorneqartussatut akilersinneqartussaallutik.

§ 25-mut

Imm. 1-imut

Siunnersuutigineqarpoq akiligassiissutit suunerisa assigiinngitsut, innuttaasup pisortanit il.il. tigusinnaasaasa, pingaarnersiorneqartarnerat inatsimmi aalajangersarneqassasoq.

Imm. 1, nr. 1-14-imu aalajangersakkami pingaarnersiuinermi tulleriinnilersuineq allattorneqarpoq. Tamatuma saniatigut akiligassiissutit suut allanit siulliullugit akilerneqarmissaannut tunngaviusut pillugit § 23-mut nassuaatini assersuut innersuussutigineqarpoq.

Pingaarnersiuinissap siunnersuutigineqartup aalajangersarneqarnerani, akiligassiissutit ataasiakkaat inuunerannut qitiulluinnartutut nalilerneqartut, pingaartinneqarput, tassalu

ineqarneq, innaallagissamik, imermik kiassarnermillu pilersuineq kiisalu meeqqanik paaqqinninneq.

Ineqarnermut akiliutit imm. 1, nr. 1-im i alajangersakkami ilaatinneqarput. Assersuutigalugu kiassarnermut imermullu atuinermut akiligassat ineqarnermut akiliummut ilaatiillugit akileqquneqarnerani aningaasat taakku salliutillugit aamma akileqquneqarsinnaapput.

Imm. 1, nr. 2-im i alajangersakkami innaallagiamut, imermut kiassarnermullu akiliisarneq inuussutissarsiornermut tungassuteqanngitsoq, pineqartunut ilaatinneqarpoq. Tamatuma saniatigut akiliisitsinerit tassunga tungassuteqartut akilersinneqarsinnaapput, assersuutigalugu uuttuummut akiliut aamma ilanngutsinnermut atuiunnaarnermullu akiliut. Innaallagiamut, imermut kiassarnermullu akiligassanik isumaginninnermut inoqutigiit atuinerat apeqqutaavoq aammalu akigititanik Naalakkersuisunit akuerineqarsimasunik aallaaveqarluni.

Imm. 1, nr. 3-im i alajangersakkami ulluunerani paaqqinnittarfimmut akiliinerit pineqartunut ilaatinneqarput. Akigititat meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasumik ulluunerani neqeroorutinut akiliuteqartarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat naapertorlugu communalbestyrelsimit aalajangersarneqartarput.

Imm. 1, nr. 4-im i alajangersakkami inuussutissarsiutigalugu piniarnermut akuersissut pineqartunut ilaatinneqarpoq. Tamatumunnga akigititat inuussutissarsiutigalugu piniarsinnaanermut allagartat pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat naapertorlugu Piniarnermut Naalakkersuisumit aalajangersarneqartarput.

Imm. 1, nr. 5-im i alajangersakkami eqqaavilerinermut anartarfilerinermullu aaqqissuussinernut akilisarnerit pineqartunut ilaatinneqarput. Eqqagassanik eqqaasarneq pillugu nalunaarut naapertorlugu akigititat communalbestyrelsimit aalajangersarneqartarput.

Imm. 1, nr. 6-im i alajangersakkami akilersuutit pineqarput (meeqqanut akilersuutit).

Meeqqanut akilersuutit aallaaviatigut angajoqqaamit (akilersuisussaatitaasoq) angajoqqaap aappaanut (akilersuutinik pisussaatitaasoq) akilerneqartussaapput. Angajoqqaaq akilersuisussaatitaasoq akiliinngippat, akilersuutinik pisussaatitaasup meeqqanut akilersuutit kommunimit siumoortumik tigusinnaavai. Taamatut pisoqarnerani akilersuisussaatitaasumut piumasagaammi kommuni akilersuisitsissaq.

Imm. 1, nr. 7-im i alajangersakkami ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut inatsisaat malillugu ilinniartunut taarsigassarsiarititat utertillugit akilerneqarnissaannik piumasagaatit pineqartunut ilaatinneqarput.

Imm. 1, nr. 8-imi aalajangersakkami sullissinernut kommunip atuisunit akiliuteqarnissaannit pilersuinermut akiliutissat pillugit akiliisitsisarneq pineqarpoq. Taanna assersuutigalugu tassaasinnaavoq najukkamut upfernarsaat imaluunniit inimik nuannattarfimmik attartorneq.

Aalajangersakkami piumasaqaatit pisortanit sullissinernik pilersuinermut tunngasut ilaatinneqarput. Akiliutinik, assersuutigalugu oqartussat suliarinninnerannut, akiliinerit, taamaalillutik aalajangersakkami matumani ilaatinneqanngillat.

Akiligassiinerit akileraarutinut akitsuutinullu, § 25-mi pineqartunut ilaangitsunut, allatut ilusilinnut tamanut tunngassuteqartut, imm. 1, nr. 9-imi aalajangersakkami ilaatinneqarput. Taakkua assersuutigalugu tassaasinnaapput motoorinut akitsuutit, aningaasaatinit iluanaarutinik aalajangersimasunik akileraarusiinermut tunngatillugu akileraarutinut piumasaqaatit, allaffissornikkut akiliisitsinerit innuttaasup akuerisimasai, kiisalu akileraarutinut tapissanut akiligassanut il.il. piumasaqaatit.

Imm. 1, nr. 10-mi aalajangersakkami Namminersorlutik Oqartussanit, kommuninit aamma taakkua ataanni sullissivinnit piumasaqaatit atuuttut allat tamarmik pineqartunut ilaapput. Taakkua tassaasinnaapput akiliutit, akileraartarnermut suliassaqrifiup avataani allaffissornikkut akiliititsinerit aamma piumasaqaatit allat. Taamaattoq aalajangersakkami piumasaqaatit innuttaasup inuussutissarsiorluni suliaqarneranut tunngassuteqarnerusut, piuneqartunut ilaatinneqanngillat.

Imm. 1, nr. 11-14 naapertorlugit inuussutissarsiorluni namminersortoq, akiligassanik pineqartup inuussutissarsiutitut ingerlataanut tunngassuteqartunik, tigusaqarsinnaavoq. Assersuutigalugu innuttaasoq kommunimit inuussutissarsiorluni attartortittakkami attartorsimasinnaavoq imaluunniit innuttaasoq inuussutissarsiornikkut ingerlatanut atasunik innaallagissamik, imermik kiassarnermillu atuisuusinnaavoq.

Akiligassiisup akileeqqusissut inuussutissarsiornermut tunngassuteqartoq pineqartoq allassavaa.

Taakkununga marluusunut tunngasunik akiliisitsiniarnermi akiligassiisut pingaernertut, tassalu 50%-imit annertunerusumik, inuussutissarsiornermut atinermut tunngassuteqarnersoq pingartinneqartariaqarpoq. Nalornissuteqarnermi akiligassiisut, inuussutissarsiorluni akiligassiisutinut maleruagassat malillugit suliarineqartariaqarpoq.

Imm. 2-mut

Siunnersuutigineqarpoq pingaarnersiuinermi tulleriinnilersuinermut tapertaasinnaasunik maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqassasut. Maleruagassani taamaattuni piumasaqaatit imm. 1, nr. 1-14-imi erseqqissumik taaneqartut pingaarnersiuinermi tulleriinnilersugaanerat allanngortinneqarsinnaanngilaq, kisianni piumasaqaatit allaanerusut allat sumi

inissinneqassanersut erseqqissaannarneqarsinnaalluni. Alloriarnerit 14-it aalajangersakkami imm. 1-imi naatsorsuutigineqartut saniatigut alloriarnernik nutaanik pilersitsisoqarsinnaanngilaq.

§ 26-mut

§§ 24-25 malillugit akileraarutit aamma akiligassiissutit akilerneqareerpata, aammalu innuttaasoq suli siunnersuummi §§ 12-14 malillugit aningasanit atorsinnaasanit annertunerusunik isertitaqarpat, innuttaasup isertitaannit akiitsut akilersornissaat pillugu qitiusumi akiliisitsiniarnermut oqartussanut nammineq kajumissutsimik isumaqatigiissummut aamma pisortanut akiligassiisunut isumaqatigiissutinut, aningaasanik akiliisitsisisoqarsinnaassaaq.

§ 27-mut

Imm. 1-imut

Innutaasunut Ilanngaassivik aqqutiginagu isertitanik innersuussivigineqartartunut, taamaattumillu Ilanngaassiviup akileeqqusissutnik tiguneqartunik akiliisitsinissamut atorsinnaasaannik, ingerlaavartumik isertitaqartussaanngitsunut, Ilanngaassivik naleqqutissanngilaq.

Pisuni taakkunani innutaasup akiitsuisa akilinngitsuukkat annertusiartuinnarsinnaanerinik Ilanngaassivik kinguneqaannassaaq, tassami akiligassiisup sumiginnaanermi piginnaatitaaffiminik atuisinnaalernissaanut akileeqqusissutit qaammatini pingasuni Ilanngaassivimiissinnaapput. Ilanngaassivik aamma inuk akiitsunik akilinngitsuugaqalerpat, tamatumalu kingorna Kalaallit Nunaat qimallugu nuuppat, atornerluisinnaanermik aarlerinaateqalersitsisinnaassaaq.

Ilanngaassivimmit isertitanut paasissutissat kiisalu innutaasumut akileraartarnermi paasissutissat il.il. tunngavigalugit akileraartarnermut ingerlatsivik naliliippat, innuttaasoq aalajangersakkami nr. 1-imit 3-mut nassuiarneqartutut inissismalersoq, maleruagassat Inatsisartut inatsisaanni §§ 28-30-mi aalajangersagaasut atuutissasut, Akileraartarnermut ingerlatsivik aalajangersinnaavoq.

Imm. 1, nr. 1-imi aalajangersakkami, innutaasut pingaartumik isertitanik Ilanngaassivik aqqutigalugu innersuunneqarsinnaanngitsunik tigusaqartartut, pineqarput. Pineqartut tassaanerupput inuussutissarsiortut namminersortut.

Inuussutissarsiortut namminersortut ilisarnaatigaat nammineq akilikaminnek annaasaqaatigisinnasaminnillu suliassanik suliaqartarneq, kiisalu sulisitsisumi sulisutut inissismanginnej. Inuussutissarsiortut namminersortut inuussutissarsiortermi suliemannit

sinneqartoorutaat akileraaruserneqartarput. Isertitat inuussutissarsiortut namminersortut tigusartagaat tassaanngillat isertitat A-t, tamatumalu kingunerisaanik isertitat aallaaviatigut Ilanngaassivik aqqutigalugu tunniunneqartaratik.

Taamaattoq inuussutissarsiortumut namminersortumut tunniussineq pineqarnersoq apeqqutaatinnagu, Namminersorlutik Oqartussanit, kommuninit il.il. tunniussassat Ilanngaassivik aqqutigalugu tunniunneqartarput, takuuk § 5, imm. 1. Taamaattumik inuussutissarsiortup isertitamit annertunerpaartaat pisortanit pissarsiarisarpagit, innuttaasoaq nr. 1-imi pineqartunut ilaassanngilaq.

Aalisartut piniartullu tamatuma saniatigut nr. 1-imi pineqartunut ilaassanngillat, taassami tunisinermi aningaasarsiat Ilanngaassivik aqqutigalugu nalinginnaasumik innersuunneqassammata, takuuk Inatsisartut inatsisaanni § 4, imm. 1, nr. 6.

Imm. 1, nr. 2-mi aalajangersagaq, assersuutigalugu aningaasarsiaqartooreerluni inuussutissarsiortoq namminersortunngornerup malitsigisaanik, innuttaasup isertitaasa allanngorneranni atorneqartussatut eqqarsaataavoq.

Imm. 1, nr. 3 innuttaasut Kalaallit Nunaat qimallugu nuuttut, pisortanut akiitsoqalerlutik Ilanngaassivimmik atornerluillutik aningaasannanniarsinnaanerat annikillisarniarlugu, siunnersuutigineqarpoq. Taamaattumik innuttaasoq nunarput qimallugu nuussappat, akileraartarnermut ingerlatsivik aalajangersagaq malillugu aalajangiisinhaavoq. Tamanna assersuutigalugu, innuttaasoq Kalaallit Nunaanni najugaqarluni nalunaarsorsimajunnaarpat, pisinnaavoq.

§ 28-mut

Imm. 1-imut.

§ 27 malillugu aalajangiinermi sunniutaasussaq qitiunerpaaajusoq tassaavoq § 18-imi qaammatinik 3-nik maleruagassaqarnerup atorneqannginnissaa. Tamatuma kingunerisaanik, akiligassiisup sumiginnaanermi piginnaatitaaffit il.il. atorsinnaalernissaannut, akileeqqusissutit Ilanngaassivimmik qaammatini 3-ni uninngatinneqarsinnaassanngillat. Siunnersuummi aningaasat atorsinnaasat pillugit maleruagassat taamatuttaaq atuutissanngillat, tamatuma kingunerisaanik innuttaasoq aningaasanik atorsinnaasanik pisinnaatitaassanngilaq. Aningaasartat taakkua pisumi tassani pingaaruteqassanngillat, tassami innuttaasup isertitanik Ilanngaassivik aqqutigalugu tunniunneqartussaanngitsunik, tigusisartuugajussamat.

Imm. 2-mut

Siunnersuutigineqarpoq innuttaasoq qaammatikkaartumik akiligassiisummik tigusaqartassasoq, tassani akileeqqusissutit Ilanngaassivimmut ilanngutsinneqarsimasut tamarmik pineqartunut ilaassallutik. Innuttaasup Ilanngaassivimmit akiligassiisut akiliisarnermut sullissivimmut ilanngutsissinnaassavaa.

Imm. 3-mut.

Aalajangersakkami siunnersuutigineqartumi aalajangersarneqarpoq akiliinissamut qaammatisiutit malillugit ullut 14-it piffissamut killiliunneqassasut.

§ 29-mut

Aalajangersakkami inuk kapitali 6-imikineqartunut ilaasoq, qaammammut akiligassiissutip ilaannaanik akiliisimatillugu pisoqartarneri pineqarput.

Taamatut pisoqarnerani pingaarnersiuinermi tulleriinnilersuineq inatsimmi §§ 24-26-mi aalajangersarneqartoq malillugu, akiliineq akiligassiissutinut il.il. akiliutissatut isigineqassapput.

Akileeqqusissutit sorliit akiliinermi matussuserneqassanersut akiligassaqartoq immikkut isummersimanngippat, tamanna atuutissaaq.

§ 30-mut

Akileeqqusissutit akiliinissamut killiliussap naanerani akilerneqanngitsut Ilanngaassivimmit peerneqassapput, taamaattumillu akiligassiisut aningaasartat allatut akilersinnissaannut innersuunneqassapput. Tamatuma kingunerisaanik akiligassiisup sumiginnaanermi piginnaatitaaffiit il.il., akiligassiissutinut ataasiakkaanut inatsisini tunngavissanut tunngatillugu atuuttut, atorsinnaalissavai.

Akileraarutinut B-nut tunngatillugu, tamanna assersuutigalugu akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaat malillugu ernianik akiliinissamik malitseqarsinnaavoq.

§ 31-mut

Imm. 1-imut

Ilanngaassivimmit isertitanik il.il. tunniussinerit innuttaasup aningaaserivimmi kontuanut tunniussinikkut pissapput. Aningaasat kontumut sorlermut nuunneqassanersut, akiliisussaatitaasup akiliinerminut atatillugu allassavaa. Allassimasoqanngippat aningaasat kontumut pisortat tiguneqartussanngorlugit tunniussivigisinnaasaannut nuunneqassapput.

Pisortanut atugassamik aningaaserivimmi kontoqarnissaq pillugu maleruagassat atuutsinneqalissasut naatsorsuutigineqarnera eqqarsaatigalugu aalajangersagaq isigineqassaaq, taakkua malitsigisaannik innuttaasut ataasiakkaat tamarmik aningaaserivimmi kontumik, pisortat tunniussivigisinnaasaannik, nalunaarsuisimassasut piumasaqaataalluni.

Aningaaserivimmik pisortani atugassamik aaqqissuussinermit atuutsitsilerneq taamaalilluni,

akileraartarnermut ingerlatsiviup sukkulluunniit tunniussinissamik sunniuteqartumik innuttaasumut tunniussisinnaanissaanut, pingaaruteqarpoq, taamaalillunilu Ilanngaassiviup atuutsinneqalernissaanut pisariaqarluni.

§ 32-mut

Imm. 1-imut

Siunnersuutigineqarpoq innuttaasoq Ilanngaassiviup nittartagaanut isersinnaassasoq. Nittartagaq Sullissivik.gl-imut inissinneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Siunertaavoq nittartakkami akileeqqusissutit, kiisalu maannakkut aammalu oqaluttuarisaanerani isertitanut paasissutissat utaqgisut akilerneqartullu aammalu isertitanut paasissutissat nutaat pisoqqallu takuneqarsinnaassasut. Teknikkikkut periarfissat tamanna ajornartinngippassuk, assersuutigalugu innuttaasup e-mail-ikkut imaluunniit sms atorlugu akileeqqusissutit nutaat tiguneqartut pillugit nalunaarfingineqarsinnaanera periarfissaqassaaq.

Nittartakkamit akileeqqusissutit ataasiakkaat takuneqarsinnaassapput, aammalu akiligassiisup tungaaniit akiligassaaq taassuma ataaniittooq takuneqarsinnaassalluni.

Imm. 2-mut

Aallaaviusoq tassaavoq innuttaasup Ilanngaassivimmut isersinnaanera elektroniskiussasoq. Taamaattoq innuttaasoq qaammatikkaartumik naatsorsukkanik aamma tigusaqartartussaavoq. Nassiussineq Pisortani Digitalimik Allakkerineq pillugu Inatsisartut inatsisaannut imaluunniit allakkerinermut aaqqiissutissaq malillugu pissaaq.

Imm. 3-mut

Innuttaasup Ilanngaassivimmit paasissutissanik sunik pissarsinissamik periarfissaqassanersut pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut Naalakersuisut piginnaatinneqarput. Naatsorsuinerit il.il. pappialangorlugit assilinerinik nassiuressivigineqaqqinnissamut akiliutinik akiliisarneq pillugu maleruagassanik Naalakersuisut aalajangersaasinnaapput.

Innultaasoq akiliinerup naatsorsorneqarnerata assilineranik elektroniskimik nassiuressivigineqarnissamik sukkulluunniit qinnuiginnissinnaavoq.

§ 33-mut

Imm. 1-imut

Akiliutinik nuussinernik ingerlatsinermut atorneqartussanik akiligassiisup aamma Ilanngaassivimmi periaatsip akornanni paasissutissanik paarlaasseqatigiissoqarsinnaasoq, aalajangersakkami inatsimmi tunngaviliisoqarpoq. Paasissutissat paarlaasseqatigiissutigineqartut inummut aalajangersimasumut tunngassuteqarlutik mianernarsinnaapput.

Paasissutissat akiliutigineqartut ingerlanneqarnissaannut atorneqarsinnaapput. Paasissutissat siunnersummi matumani siunertanut ilaatinneqanngitsunut atorneqarsinnaanngillat.

Imm. 2-mut.

Ilanngaassiviup eqqortumik isertitanik innuttaasunut il.il. tunniussisinnaanissaanut pisariaqartunik kommuninit paasissutissat Ilanngaassivimmut tunniunneqarsinnaanerat, aalajangersakkami inatsimmi tunngavissalerneqarpoq.

Paasissutissat suliarineqarnissaanni siunertarineqarpoq taakku aningaasat inummut eqqortumut nuunneqarsinnaanissaat kiisalu nuussinerit tigisisussanit takuneqarsinnaanngorlugit paasissutissineqartarnissaat.

Kommunip, assersuutigalugu pisortanit ikorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni maleruagassat malillugit pisortanit ikorsiissutinik tunniussisup, tamatuma takussutissiani innuttaasumut nassiunneqartussani allassimanissa siunertaralugu, aammalu Ilanngaassivimmi tunniussinerup eqqortumik suliarineqarsinnaanissaanut, tunniussinermi ikorsiissutip suussusaa allassavaa. Taamaaqataani aningaasat atorsinnaasat qaffanneqarnerat pillugu communalbestyrelsip aalajangiineri Ilanngaassivimmi nalunaarsorneqassapput, taamaalilluni akiliinernik nuussinerit suliarineqarneranni tamanna eqqarsaatigineqarsinnaassalluni, taamaalillunilu tamanna pillugu paasissutissiinerit naatsorskani innuttaasumut nassiunneqartuni takuneqarsinnaassalluni.

Paasissutissat kisitsisitigut paasissutissanik assigiinngitsunik suliaqarnermi atorneqarsinnaapput, assersuutigalugu aningaasat atorsinnaasat il.il. annertusissutaat takuneqarsinnaaqqullugit.

§ 34-mut

Ilanngaassiviup ingerlanneqarnera Naalakkersuisunit aalajangersarneqartoq pillugu kisitsisitigut paasissutissat pissarsiarinissaannut akileraartarnermut ingerlatsivik pisussaaffeqarpoq. Tamanna assersuutigalugu tassaasinnaavoq ingerlaavartumik akiitsunut akilinngitsuukkanut kisitsisitigut paasissutissat, isertitanut kisitsisitigut paasissutissat il.il. aamma taakkua tassaasinnaapput periaatsimik ingerlatsineq il.il. pillugit kisitsisitigut paasissutissat.

§ 35-mut

Imm. 1-imut

Akileraartarnermut ingerlatsiviup Ilanngaassivimmi allaffissornikkut aqtsineq isumagisarissavaa. Tamatuma atuunnerani ilaatigut akileraartarnermut ingerlatsiviup Ilanngaassiviup atorneqarneranut peqqussutit aamma suleriaasissanut tunngavissarititaasut,

akiliisussaatitaasunut aamma akiligassiisunut Ilanngaassivik aqutigalugu
akiliisitsisinnaasunut atuuttussat suliarissavai. Akileraartarnermut ingerlatsiviup
suleriaassisutan tunngavissarititaasut ingerlaavartumik nutartertassavai kiisalu akiligassiisut
Ilanngaassiviup atorneqarneranut il.il. tunngavissarititaasut malinneraat nakkutilliissalluni.
Akileraartarnermut ingerlatsivik Ilanngaassivimmi periaatsimut ingerlatsinikkut
akisussaasuovoq. Taamaattoq Ilanngaassivimmi ingerlatsineq avammut
suliarinnittussarsiuunneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Aammattaaq paassisutissanik akisussaasunut paassisutissallu siunertarisaannut atatillugu
siunnersummi § 37-mut nassuaatit innersuussutigineqarput.

Imm. 2-mut

Siunnersuutigineqarpoq akileraartarnermut ingerlatsivik akileeqqusissutit erseqqissumik
amigaateqartut imaluunniit kukkusuuusut tigujumannginnissaannut piginnaatinneqassasoq.
Naatsorsuutigineqarpoq Ilanngaassivimmi periaatsimi periaatsimut maleruagassat arlallit,
akileeqqusissutini kukkunerit pinngitoortinnissaannik siunertaqartut,
aalajangersarneqassasut, assersuutigalugu akileeqqusissutit annertoorujussuarnik
aninggaasartaqartut nassiunneqarsimasut.

Taamaaqataanik akileeqqusissutit, akileraartarnermut ingerlatsivimmi piumasaqaatinik
aalajangersagaasunik naammassinninngitsut, periaatsimi tigujumannginneqarsinnaassapput.
Imm. 2-4 aalajangersakkanik akulikitsumik atorneqartartussatut naatsorsuutigineqanngitsunik,
kisianni sillimmataasussatut isigineqartariaqartunut, imaqpurt. Akileeqqusissutinut
akiligassiisup periaatsimut nuussimasaannut kukkunerit allassimaffiinik periaatsimi
allattusoqarluni ingerlatsinermi nalinginnaasumik pisartut, imm. 2-4-im i aalajangersakkani
pineqartunut ilaatinneqanngillat. Tassani paassisutissani nalunaarsukkani, aningaasartani,
allaffissani kode-ni, imaluunniit pissutsini allani kukkuneqarsinnaavoq, nuussineq taamatut,
imaluunniit nuussinermi ataatsimoortumi akileeqqusissutit ataasiakkaat kukkuneqartutut
nalunaaqutserneqarlutik, taamaalillutilu kukkunerit iluarsineqarnissaasa aammalu
paassisutissat eqqortumik nuunneqarnissaasa tungaanut periaatsimit
akuerneqanngikkallarlutik. Taamatut pisoqarnera akiligassiisut attuumassuteqartut aammalu
periaatsimut akisussaasup oqartussap akornanni oqaloqatigiilluni ingerlatsinermut
nalinginnaasumut ilaatillugu iluarsineqartassasut naatsorsuutigineqarpoq.

Imm. 3-mut

Siunnersuutigineqarpoq, akileraartarnermut ingerlatsiviup akileeqqusissutini annertuunik
kukkuneqartoq imaluunniit amigaateqartut paasippagu, akiligassiisup akileeqqusissutai
tamarmik tigujumannginneqarsinnaassasut. Aalajangersakkami siunertaavoq innuttaasut
periaatsimut tatigininnerisa nukitorsarneqarnissa. Akileraartarnermut ingerlatsivik taamatut
allorialinnginnermini akiligassiisumut, akileeqqusissutini il.il. ajornartorsiutaasimasinnaasut
iluarsineqarnissaannut, saaffiginnissaaq. Aalajangersagaq taamaallaat, akiligassiisup
mianersunnginnerani akileraartarnermut ingerlatsivimmi il.il. isumalluutinik

naleqqutinngitsumik atuilersitsisoqarnerani, qaqtigoortorujussuarmik pisariaqartassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Tamanna pisinnaavoq, assersuutigalugu akiligassiisup aningaasanik tunngavissaqanngitsumik imaluunniit annertuunik amigaateqartunik akiliisitsiniarnermut Ilanngaassivik pisuni arlalinni atorsimagaa paasineqarpat. Akiligassiisumi naammangitsumik akiligassaqartunik aqtsineq aamma, akiligassiisup Ilanngaassivimmi periaatsimik atuinissamik mattunneqarneranik malitseqarsinnaavoq.

Aamma akiligassiisumit akiligassiissutit aalajangersimasumik suussusillit imaluunniit akiligassiisumi immikkoortortaqarfimmi imaluunniit oqartussami aalajangersimasumi akiligassiisumit akiligassiissutit aalajangersimasumik suussutillet pillugit akileeqqusissut, akileraartarnermut ingerlatsiviup tigujumanngissinnaavai. Tamanna assersuutigalugu pisariaqalersinnaavoq, kukkuneq akiligassiernut aalajangersimasumik suussusilinnut imaluunniit akiligassiisumi immikkoortortaqarfimmut imaluunniit oqartussamut aalajangersimasumut tunngassuteqarpat. Akiligassiisup taamaattoqarnerani akiligassaq allatut akilersinniartariaqalissavaa.

Akileraartarnermut ingerlatsiviup taamatut aalajangerneq pillugu Naalakkersuisut aamma akiligassiisoq nalunaarfigissavai.

Imm. 4-mut

Akiligassiisup pissutsit isornartoqartinneqartut iluarsisimappagit, akileraartarnermut ingerlatsiviup akiligassiisumit akileeqqusissummik tigusaqartaleqqinnissaq aalajangiussinnaavaa.

Tamanna pitinnagu akiligassaqartunik suliarinninneq aqunneqarsinnaasoq, kiisalu periaatsit pisariaqartut il.il. ingerlalluartut, akiligassiisup akileraartarnermut ingerlatsivimmut uppernarsassavaa.

§ 36-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami siunnersuutigineqarpoq kommunit illoqarfimmiinnerminni aamma nunaqarfimmiinnerminni Ilanngaassivimmi periaaseq pillugu innuttaasunut sullissinissamut pisussaaffilerneqassasut.

Ilitsersuinissamut pisussaaffeqarnermi aningaasat atorsinnaasat qaffanneqarnissaat pillugu qinnuteqarnissamik siunnersuineq aammalu periaatsimik atuinissaq il.il. pillugit IT-mik atuinissamik piginnaasaqanngitsunik ilitsersuineq, pineqartunut ilaatinneqarput.

Imm. 2-mut

Siunnersuutigineqarpoq akileraartarnermut ingerlatsivik ilitsersuutinik allanillu najoqqutassanik kommunit imm. 1-imí innuttaasunik sullissinissamik siunnersuutigineqartumik kivitsisinnaanissamut atugassaannik, suliaqassasoq.

§ 37-mut

Imm. 1-imut

Siunnersuutigineqarpoq Ilanngaassiviup ingerlanneqarnerata suliariumannittussarsiuunneqarnissaa pillugu isumaqatigiissuteqarnissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqassasut. Naalakkersuisut ukiut 10-t angullugit isumaqatigiissuteqarnissamut piginnaatinneqarput.

Suliariumannittussarsiuussinermi aamma innuttaasunik sullissineq ilaatinneqarsinnaavoq.

Imm. 2-mut

Akiligassatigut kinguaattoorutit, akileraarutit pillugit paasissutissat, akiliinerit, pisortat oqartussaasuisa akileeqqusissutaat, innuttaasut suliffeqarfillu siunnersuummi aalajangersakkat maleruagassallu naapertorlugu tamatumunnga innersuussutigineqartut aqunneqarnissaannut akisussaasumik ataatsimik arlalinnilluunniit periutsimut akisussaatinneqartussanik toqqaanissamut Naalakkersuisut periarfissaqarnissaat siunnersuutigineqarpoq.

Naalakkersuisut pisortani oqartussaq namminersorluniluunniit suliffiutilik il.il. periutsimik akisussaasussatut toqqarsinnaavaat. Periutsimik akisussaasup suliassaraa nalunaarsukkanik Ilanngaassivimmi akiliisarnernut periutsimi ilaatinneqartuni aqtsinissaq.

Tamatumani pingarnertut suliassat makku ilaatinneqarput:

- Innuttaasup kontoanut aningaasanik innersuussinissaq siunertaralugu sulisitsisumit isertitat il.il. akilerneqarnerat pillugu nalunaarsuineq. Periutsimi atuisussat killilersimaarneqassapput pisortat aningaaserivimmi kontut pillugit inatsisissaq akuerineqarnerata kingorna pilersinneqartussatut naatsorsuutigineqartoq malillugu innuttaasut aningaaserivimmi kontuisa nalunaarsorneqarnissaat eqqarsaatigalugu.
- Akileraartarnermut aqutsiviup innuttaasut akiligassineqarnissaat pillugu aalajangiisinnaanissaa siunertaralugu paasissutissat akiliisitsiniarnermik oqartussaasumit, akileraartarnermut aqutsivimmit aammalu inuup normuinik nalunaarsuiffimmit tiguneqartut nalunaarsornissaat.
- Innuttaasut akiligassiiffigineqartussatut ilanngunneqartut ilaasulluunniit pillugit nalunaarsuinissaq.
- Akilikkanik akileeqqusissutinillu nalunaarsuinissaq.
- Innuttaasut aningaasat atorsinnaasaasa annertussusissaat pillugit nalunaarsuinissaq.

Oqaaseqatigiit aappaata kingorna oqaatigineqartut malillugit pisortani oqartussaasut namminersorlutillu suliffiutillit il.il. periutsimik akisussaasutut toqqarneqarsinnaapput. Periutsimik akisussaasussamik taamaallaat toqqaasoqarnissaa eqqarsaatigineqarpoq. Taamaattorli periutsimik akisussaasunik arlalinnik toqqaasoqarnissaa pisariaqartinneqarsinnaavoq. Periutsimik akisussaasumik toqqaanissaq sioqqullugu periutsimik akisussaasup suliassamik isumaginninnissamut pisariaqartumik misilittagaqarnissaa piginnaaneqarnissaalu Naalakkersuisunit qulakkeerneqartariaqarpoq.

Imm. 3-mut

Imm. 3-mik siunnersuutigineqartoq malillugu periutsimik akisussaasup ingerlataanut, tassungalu ilanngullugu periutsimik akisussaasup ingerlataanik nakkutilliinissaq pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput. Tamatumani pingaartumik eqqarsaatigineqarpoq namminersorlutik suliffiutillit imaluunniit assigisaat periutsimut akisussaasutut toqqarneqartut periutsimik akisussaasutut Naalakkersuisunit nakkutilliivigineqassanersut pillugu maleruagassanik aalajangersaasoqassamat.

Maleruagassani assersuutigalugu siunniunneqarsinnaavoq inuit nalunaarsuiffimmut isersinnaasut atornerluisinnaanermik periarfissaasa killilersimaarnissaat. Tamanna ilaatigut pisinnaavoq sillimaniarnermut periutsinik suliaqarnikkut, sulisut nalunaarsuiffimmut isersinnaatitaasut isumannaatsuunermik akuerineqartarnissaat aammalu nalunaarsuiffimmut toqqaannartumik isersinnaasut ikitunnguutinnissaat. Aammattaaq kikkut nalunaarsuiffimmit paasissutissanik pissarsisimanersut aammalu sulisut ataasiakkaat imaluunniit periaatsimik atuisut paasissutissanik aalajangersimasunik pissarsisimanersut pillugu nakkutilliisoqarsinnaaneranut maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Aammattaaq suliffeqarfimmi periutsimik akisussaasumi sulisut nalunaarsuiffimmut isersinnaatitaasut nipangiussisimasussaatitaanerannut piumasaqaatinik aalajangersaasoqarsinnaavoq. Aammattaaq siunnersummi nipangiussisimasussaatitaaneq pillugu aalajangersakkat innersuussutigineqarput. Taakku pingaartumik atorneqarsinnaapput suliffeqarfik namminersortuuppat assigisaanilluunniit inissismappat. Aammattaaq aalajangersagaq naapertorlugu suliffeqarfik periutsimut akisussaasuusoq paasissutissanik atornerluisoqarneranut atatillugu ajoquserneqartunut annaaneqartunullu matussusiisussammik sillimmasiissasoq pillugu maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Sulisut nalunaarsuiffimmit paasissutissanik immikkut pissarsinissamik pisariaqartitsisut nalunaarsuiffimmut kisimik isersinnaatitaanissaat siunertaavoq. Paasissutissat sulisut taakku ilisimaligaat nipangiussisimasussaatitaaneq sakkortusisaq siunnersummi aalajangersarneqartussatut siunnersuutigineqartoq kiisalu – sulisoq pisortani atorfefqarpat - pisortani sulisut nipangiussisimasussaatitaanerat pillugu nalinginnaasumik maleruagassat naapertorlugit atuutissaaq.

Aammattaaq periutsimik akisussaasoq pisortat oqartussaasuinut naammagittaallitigineqarsinnaanera pillugu maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaassaaq. Aalajangersagaq inuit pillugit paassisutisanut aaqqissuussineq malillugu Datatilsynip nakkutilliisinnaaneranut killiliisinnaaneq pillugu maleruagassanik aalajangersaasinnaanermut tunngavissiisunik imaqanngilaq.

§ 38-mut

Imm. 1-imut

Siunnersuutigineqarpoq Ilanngaassivimmi periaatsimi kukkusoqartillugu imaluunniit akileraartarnermut ingerlatsivimmit kukkusoqartillugu, taarsiinissamut akisussaaffimmut maleruagassanik aalajangersaasoqassasoq. Akiliineq eqqortumik nalunaarsorneqarsimanngippat naatsorsuutinilu allanneqarsimanngippat, imaluunniit akiliineq teknikkikut unittooqattaarnermik imaluunniit Ilanngaassivimmi imaluunniit akileraartarnermut ingerlatsiviup tungaaniit taamaaqataanik kukkunernit eqqugaasimappat, assersuutigalugu aningaasat innersuunneqartut aammalu nuunneqartut imminnut naapertuutinngippata, akiliineq kukkuneqartutut isigineqassaaq.

Akileraartarnermut ingerlatsiviup tungaaniit kukkusoqarsimappat imaluunniit sumiginnaasoqarsimappat, akileraartarnermut ingerlatsiviup akiliutinut sullissivimmut assingusumik periaatsimik ingerlatsisumit naatsorsuutigineqartariaqartumik mianersuussilluni peqqissaarlunilu kukkuneq pinngitsoortissimasinnaagaluarneraa imaluunniit pinngitsoortissimasariaqarluarneraa, nalilersorneqassaaq.

Imm. 2-mut

Iliuuseqarnerit, iliuseqannginnerit imaluunniit pisut ajoqsiisussat akiliisussaatitaasup imaluunniit innuttaasup mianersuaalliorneranut imaluunniit piaaraluni iliuseqarneranut il.il. tunngatinneqarsinnaappat, taamaattoq akileraartarnermut ingerlatsivik imm. 1 malillugu taarsiinissamut akisussaatinneqassanngilaq.

Imm. 3-mut

Iliuuseqarnerit, iliuseqannginnerit imaluunniit pisut ajoqsiisussat akileraartarnermut ingerlatsiviup aqussinnaasaasa avataaniittunut, akileraartarnermut ingerlatsivik akisussaasunngilaq, soorlu pinngortitami ajunaarnersuaqarnerit il.il. Akileraartarnermut ingerlatsivik taamaattut pisoqarsinnaanerata Ilanngaassivimmi sunniisinnaaneranik aarlerinaataasunik annikillisitsinnaasunik naleqquttunik iliuseqarsimanersoq pisuni ataasiakkaani tamaginni nalilersoqqinneqartariaqarpoq, assersuutigalugu piaareersimasoqarnikkut aamma periaatsinik pisariaqanngitsunik il.il.

§ 39-mut

Siunnersutigineqarpoq inuit Ilanngaassivimmi sulisut, inatsisitigut pisinnaatitaasoq pisussaatitaasorlu aamma inuit pillugit paassisutissanut tunngatillugu annertusisamik nipangiussisimasussaatitaaneq mianersutissagaat. Nipangiussisimasussaatitaanermi ingerlatseqatigiiffinni sulisut Ilanngaassivimmut atasunik suliassanik isumagisaqartut, pineqartunut ilaapput.

Aalajangersakkami matumani nipangiussisimasussaatitaaneq, akileraaruserineremi ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaat malillugu nipangiussisimasussaatitaanermut naapertuuppoq.

§ 40-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq, akiligassiineq akileqqusissuteqarluni ilanngutsinneqarsimagaluartoq aammalu Ilanngaassivik aqutigalugu akilerneqarsimagaluartoq, innuttaasup pisinnaatitaaffini aammalu naammagittaalliorsinnaanini attatiinnassagaa.

Akiliisitsinerit kukkuneqartut imaluunniit akuersisummik allagartalerneqarsimanngitsut akerliliissuteqarfigineqarnerat akiligassiisumut ataasiakkaamut akileeqqusissummik nassiussisimasumut ingerlatinneqassapput. Akiliisitsineq akuersisummik allagartaqartinneqanngitsoq tassaasinnaavoq, akiligassiineq taanna aalajangersimasoq maleruagassat malillugit Ilanngaassivik atorlugu akilersinneqaqusaanngitsoq. Akiliineq kukkuneqartoq ingerlanneqarsimappat, akiligassiisup akiliutigineqartoq innuttaasumut utertinnissaanik pisussaaffeqarpoq.

Naammagittaalliorsinnaanerup, naammagittaalliuutinik aalajangiisartumut naammagittaalliorsinnaanerup imaluunniit eqqartuussivinni suliassamik qaqtsisinnaanerup atorluarnissaanut innuttaasut periarfissaqarnerat, taamatuttaaq akiligassiinerup Ilanngaassivik aqutigalugu akilersinneqarsimaneranit sunnerneqassanngilaq.

Imm. 2-mut

Akileeqqusissutip imaluunniit akiligassiissutip imarisaasa naammagittaalliuutigineqarneri tamarmik akiligassiisumut ingerlatinneqartassasut, erseqqissarneqarpoq.

§ 41-mut

Imm. 1-imut

Siunnersutigineqarpoq akileeqqusissut kukkuneqarpat imaluunniit amigaateqarpat, akiligassiisup akileeqqusissutip Ilanngaassivimmit peerneqarnissaanut pisussaaffeqarnera, inatsimmi aalajangersarneqassasoq.

Imm. 2-mut

Paasineqarpat akiligassiissut tunngavissaqanngitsumik suliarineqarsimasoq, ulluni 14-ini piffissamut killissaliussap iluani akiligassiissutip tunuartinnissaanut akiligassiisoq pisussaaffilerneqarpoq.

Piffissamut killiliussaq, piffissaq akiligassiisup tunngavissaqanngitsumik akiligassiisoqartoq paasitinneqarnera aallarnerfigalugu, naatsorsorneqassaaq. Tamanna assersuutigalugu tassaasinnaavoq, innuttaasup naammagittaalliorluni imaluunniit akerliliissuteqarluni taamatut pisoqarnera akiligassiisumut paasitikkaa.

Pisinnaatitaanani akiliisitsineq, assersuutigalugu piumasaqaat akilerneqareeraluartoq imaluunniit akiliisussamit allatut akilereerneqarsimagaluartoq, akiligassiisup akiligassiisummik nassiussinerani pilersinnaavoq.

Imm. 3-mut

Imm. 3-mi siunnersuutigineqarpoq, akiligassiisup imm. 2-mi piffissamut killiliussap iluani aningaasat utertinngippagit, aningaasat ernialersorneqassapput. Erniat aningaasartaat akiligassiisumit akilerneqassapput.

§ 42-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, Ilanngaassiviup ingerlanneqarnera pillugu naammagittaalliuutit imaluunniit saaffiginnissutit, akileraartarnermut ingerlatsivimmut ingerlatinneqartassasut.

Imm. 2-mut

Akileeqqusissutit Ilanngaassivimmi ilangutsinneqartut naammagittaalliuutigineqarnerat akileraartarnermut ingerlatsivimmi suliarineqarsinnaanngillat. Saaffiginnissuteqarnermi akileraartarnermut ingerlatsiviup innuttaasup akiligassiisumut attaveqarnissaa, innersuussutigisassavaa.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami akileraartarnermut ingerlatsiviup ilitsersuisussaatitaanera aammalu saaffiginnissummik oqartussamut eqqortumut ingerlatitseqqiisussaatitaanera killissalersorneqarpoq. Suliassanik suliarinnittarnermut inatsimmi maleruagassat malillugit oqartussamut eqqortumut saaffiginnissummik ingerlatitseqqinissamut oqartussaasoq pisussaaffeqarpoq. Aallaaviusoq taanna pisumi matumanit atorneqanngilaq. Siunnersuutigineqarpoq innuttaasoq ikiorneqarnissamik immikkut pisariaqartitsippat, akileraartarnermut ingerlatsivik oqartussamut eqqortumut nassiussinermut taamaallaat ikuuassinnaasoq imaluunniit attaveqartitsisinnaasoq. Taanna assersuutigalugu tassaasinnaavoq, inuk ersarissumik timimigut imaluunniit tarnimigut piginnaanikillisimasoq tassani pineqarpat.

Siunnersuut malillugu aalajangiisinnaatitaanerup agguarneqarnerata erseqqissarneqarnissaa, kiisalu akileraartarnermut ingerlatsivimmi isumalluutinik tatisimannissinnaasumik, akileraartarnermut ingerlatsivimmut pisariaqanngitsumik saaffiginnittooqarsinnaannginnissaa, aalajangersakkami siunertaavoq.

§ 43-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap malitsigisaanik, tunniussassanik Ilanngaassivimmut akilerneqartussatut pisussaaffiusunik akiliinnginnej, Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut inatsit malillugu akiliisitsinermik malitseqqarsinnaavoq.

Ilanngaassivimmut isertitanik akiliinissaq pillugu peqqusisummik naammassinninnginnej aamma akiliisitsinermut akisussaatitsinermik malitseqqarsinnaavoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkap malitsigisaanik, peqqussutini Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu aalajangersagaasuni aalajangersakkanik unioqqutitsinermut akiliisitsinermik pineqaatissiarneq pillugu maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Oqaaseq "unioqqutitsineq" annertusillugu nassuiardeqassaaq. Oqaaseq aalajangersakkanut akiliisitaanermik akisussaatitsiviusinnaasunut naapertuutinngitsumik iliuuseqartoqarluni imaluunniit iliuuseqartoqaranit pisoqarneranut ataatsimoortumik taaguutitut atorneqarpoq. Peqqusisummik naammassinninnginnej assersuutigalugu unioqqutitsinermut oqaatsimi pineqartunut ilaavoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkap malitsigisaanik, aamma pisinnaatitaasut pisussaatitaasullu, assersuutigalugu suliffeqarfik imaluunniit peqatigiiffik, Inatsisartut inatsisaanni maleruagassanik aamma peqqussutinik tamanna naapertorlugu aalajangersagaasunik unioqqutitsinermut akiliisitsinermik pineqaatissinneqarsinnaapput.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, suliaq akiliisitsinermut akisussaanermut tunngassuteqartoq, eqqartuussivimmi aallartinneqassasoq.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkap malitsigisaanik, akiliisitsinerit pineqaatissiissutaasut Nunatta Karsianut nakkartinneqassapput.

§ 44-mut

Imm. 1-imut

Inatsisartut inatsisaat qaugu atutilissanersoq aalajangernissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput. Aalajangersakkami uniffit aappaanni Naalakkersuisut Inatsisartut inatsisaata ilaasa ilaanit allanit kingusinnerusukkut atutilernissaat pillugu maleruagassanik aalajangersaanissamut piginnaatinneqarput.

Taakkua tassaasinnaapput akiliisussaatitaasup Ilanngaassivik aqqutigalugu isertitanik akiliinissamut pisussaaffeqarnera pillugu aalajangersakkat, akileeqqusissutinik akiliisitsisinnaalinnginnermi periaatsimi ilaatinneqartut misilerarneqarnissaat siunertaralugu, Ilanngaassivikkoortumik akileeqqusissutit akilersinneqarsinnaasut pillugu aalajangersakkanit, siulliullugit atuutsinneqalertut. Taamatuttaaq siunnersuutip ilai allat kingusinnerusukkut atutilersinnaapput.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq siunnersuutip atuuttussanngorneranut eqqarsaatigineqarpoq atorneqassasoq, Ilanngaassiviup aaqqissorneqarnerata atornerani nunatsinni inuttaasuni ikinnerusuni misilittaaneq pisariaqartinneqassappat, Kalaallit Nunaanni tamakkiisumik atutilinnginnerani.

Naalakkersuisut Inatsisartut inatsisaat kommunip sumiiffiani atutilersissinnaavaat.

Atutilersitsineq nalunaarusiornermi pissaaq. Ilaannakortumik siunnersummik atutilersinerup kingunerisinnaavaa, siunnersummi aningaasarsianik ikisinermi tunniussinermilu aalajangersakkat atutilersinneqartut, akiligassanik akiliisitsisarnermi siunnersummi aalajangersakkat atutilinnginnerini.

Naalakkersuisut nalunaarusiornermi imm. 2 malillugu pissutsini isigniartariaqarpaat sulisitsisoq akiligassiisorluunniit kommunip pineqartup avataaniissinnaammat. Tassunga soorlu atatillugu nalunaarusiornermut misiliutaasumik suliniuteqarnermut inatsisip imarisai nalunaarummi pisariaqartumik avaqqunneqarsinaanerinik pisariaqartitsisoqarsinnaammat.